Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Collectanea medica

https://hdl.handle.net/1874/350728

95

7.

Kast. VII pl. 8
N° 40

Var. 401

Hs.
7 E 40

Cor: Bootij Ultraject:

Ao. lic. xxix.

601.

Fotus, quo patruus pedem luxatum, et repositum ac curatum fovit — Mr. Vinck.

℞. Herb: Artemisiæ
Absinthij,
Fol: Rosar:
Fl: Meliloti,
Chamomil:
Lavendula, ana Mj.

coque in Cerivisia crassa et antiqua
hoc decocto intinge een wollen lap, quo calide
pedem obvolve vespere.

NB. het cruyd van de Fijnderys-drauck.

Potio purgans - - - - - - - - Di: Hlortrty.

× ℞. Rhabarbari elect: ℈iiij.
Fol: Sennæ ℥ʃ.
Sem: anisi
Cinnamomi ana gr: v.
(rebed.) Fl: cordial: ℈j.
macerentur per noctem in s.q. Aq: Scabios:
colat. manu fortiter express. adde
Mannæ calabrinæ ℥ʃ.
Syr: Ros: solut: cum Rhabarb ℥iʃ.
Mr. pro parvo Raduth.
Sobrius crastina hora sexta.

BIBLIOTHEEK DER UNIVERSITEIT

In Dysenteria purgatio D. Stratoni.

℞. Rhabarb: electi ℈ij.
Scammon: gr: ix.
S: Anisi
Cinnamomi gr: iij.
Sume cum cerevisia vel Aq: Ov.

Alia D. Galli

℞. Syr: e Cichor: & Rhab: ℥ij.
Rhabarb: pulv: ℈j.
Scammon gr: ix, alii xij.
Aq: Cichorei ℥iß alii q.s.
fi. Haustus.

C. 74.

Corroborans post purgationem. D. Galli.

℞. Theriaca Androm: alii ʒß.
Requiei Nicolai, ana ℈ij ℈ij.
Croci ℈ß,* alii gr: vii. alii gr: xiij
fi. Bolus auro obductus.

* vel Ol: Anisi gr: vii.

Adstringens post sufficientem purgationem. D. Galli.

℞. Theriac: Androm: ℈ij
Philonij Persici ℈j.
Terra sigill: ℈ß. fi. Bolus.

aliud Confortans

℞. Theriac: And: ℈ij.
Mithrid: Damocr:
Req: Nicol: ana ℈j.
Croci gr: vii.
fi. Bolus auratus.

603.

Vomitorium. D. Galli.

* ℞. Fol: Azari viridis N.o XVII.
exprime S. q. Hydromellitis: ad ℥iii colat.ae add.e
Oxymel: simpl: ℥j.
M.s pro vomitorio.

Ibid.

* Aliud. D. Gesseli.
℞. Fol: Azari ℥iß. exprimat. Succus, cum
Vini Hispan: ℥iß
vomitivi ʒvi. fi. ~~Vomit~~ haustus.

x Colicus dolor sæpe Nephritidem mentitur: qui tamen a retentis discernuntur: Num in {Nephritide urina cum difficultate redditur, alvo fluente. Colica alvus sistitur, urina fluente.

Riol: meth:

E. 527.

Sin. a. prope pubem insignis dolor vexet, non cum Vesicæ, sed coli esse arguet doloris magnitudo: Nam Vesica obtusi sensus est, licet cervix ejus acute sentiat.

x Pleuritidem dextri lateris ab Hepatitide et Peripneumonia discernit dolor pungens, qui in ea persentitur, in his vero dolor gravans.

x Plethoram præcedunt Otium, et Crapula, eandem sequuntur torpor, et Dolor gravans.

A.

x Inanitionum præcedunt Inedia, et vehementius motus {animi. corporis.} comitatur macies.

Suffocatio Uterina si assidue juveni accidat, accusanda seminis insueta retentio, præsertim, si menses pro more fluxerint.

---

x Qualitate {manifesta agunt quatuor primæ qualitates, et quæ ex his immediate oriuntur. occulta Agaricus trahit pituitam, Rheum bilem, Asplenium Lieni, Agrimonia jecori, Ungula Alces Epilepsiæ, Saxifraga calculo, Arthritica Arthritidi peculiariter prosunt. occultiore movent Amuleta, ut Pæonia appensa. ineffabili Verba et Characteres agunt.}

quibus, cum sint quantitates, etsi nullam vim inesse Peripatetici existiment, his tamen plures sanat, in quo plures fidunt. dicique vix potest, quantum possit ad sanitatem recuperandam de Medico et remedio anticipata opinio. Siquidem phantasia habet imperium in Spiritus et humores morborum parentes, Ego non puto illorum usum esse interdicendum, nocere enim non possunt, sæpe per accidens et ex eventu prosunt. Theologi tamen eorum usum interdicunt, etc. Riol: p: 237.

R. p. 110.

1304 In Paronychia seu Panaritio R. probat infra di
C.173. ℞. Ol: ☉ gutt. j Nota als Frydargh-dranck.

In Scorbuto. Mr Blijpp.
℞. Een kan Rijnsche wyn, in desse koockt,
D.103. Cochlearia.
Sacchari Candi
et os saepe collui et aliquando aliquid assumi, et alsoo

In Tertiana, Dr Bor seu:
Emps: ℞. Pomor: Aurantior in quartas dissecor:
et in Saccharo provolutor. q. lubet.

in Catarrhis, ubi frigus se jungit, praestantissimum,
x. Melanthij sativi vel Tam-Nardus-saed. ℞. Sem: Nigellae (vel Cumini) tosti, vel
supra ignem exsiccati et calefacti. q. l.
Emps: sacculo includatur, saepiusque naribus obji-
ciatur, vel sincipiti admoveatur.
Rdl. 400. Sennert: inst: 856.
Nares egregie aperit: et olfactum restituit.
fronti etiam alligatum Cephalalgiam lenit.

Cumini semen quibusdam adeo placet, ut Caseo et pani
commisceant (alijs tamen magis arridet S: Carui.)
flatus discutit, pectus refrigeratum calefacit.
Ejus fumigium interius assumptum conceptum
adjuvat, faciei pallorem affert.

Pulvis S: Cumini aeque carnes et pisces conservat,
ac Sal.

Tamarisci usus salutaris in lienis obstruct:
Rdl. 1200.

606.

x ad Mamis tumidas ex frigore duo Unguenta habet Rondel: tract: de fucis. p: 1269.

Nota multa egregia in illo tractatu.

In Vermibus puerorum quomodo procedendum. Ibid. p: 903.

Owen: p: 109. DOS FORMOSÆ.

Formosam nudam volo, nudam non volo formam:
Quæ nuda forma, quid volo? materiam.

MED. et I.C.

180.

Dat Galenus opes, dat Justinianus honores,
Dum nec sit patiens iste nec ille cliens.

189. Uxor et Orcus.

Prov: xxx. 15. Insaturabile par sunt Orcus et Uxor: ait Rex,
Unus experiens, alteriusque sciens.
Quisquis in uxorem cecidit descendit in orcum.
Rite inversa sonant, Uxor et Orcus idem.

193.

Si vis unum capis incolumis servare salutem:
Sirenum cantus effugito, sanus eris.

194.

Ebrietas et amor similes; extinguit utraque,
Corporis ebrietas lumina, mentis amor.

℞. Diacathol: ℥ß.
Conf: Hamech ʒiij.
dissolv. in Aq: Cichor:
Bethon:
Borag: ana ℥iß.
M.

℞. Pill: de Fumo terræ, ℈iß.
de Hermodact: ℈j.
Coch: ℈ß,
Diagridij gr: iij.
cum Syr: de Fumaria,
fi. Pill: N.o vii.

℞. Syr: Cichor: cum Rhab:
de Fumaria,
Endiv: ana ℥j.
Aquar: Bethon:
Endiv:
Fœnichli, ana ℥iv.
M. fi. Julep:

℞. El: Diacathol: ℥ß.
Conf: Hamech: ʒiß.
Diaphœnicon: ʒj.
Aq: Cichor:
Buglossi,
Fumar: ana ℥j.
Syr: de Fumaria ʒvi.
fi. Potio.

℞. Fol: Fumar: M.iij.
Salviæ,
Stæchados utriusq:
Rorismarini,
Cuscytæ,
Chamæpityos, ana M.j.
3. Flor: Cordial: ana P.j.
Sem: Anisi,
Carvi,
Fœnichli ana ʒiß.
IV. Sem: Frigid: major:
minor: ana ʒß.
Rad: Helleb: nigri ℈ij.
Polypodij Quercini, ℥iß.
Epithymi, ʒiij.
Ligni Guaiaci cum cortice
limati ℔ß.
Stent per horas xii in ℔vi Aq:
com: tepidæ, coque ad ℔iij.
dein fortiter exprimantur, et
diligenter clarificentur addendo
Syr: de Fumaria ℥iv.
de Stæchade ℥ij.
Capiat omni mane et hora iv.a pomeridiana ℥vi aut vii, pro dosi.

℞. Diacathol:
Cassiæ extractæ, ana ʒiij.
Conf: Hamech: ʒiß
Diaphœnicon: ʒi.
Aq: Bethon:
Borag:
Cichor: ana ℥i.
Syr: de Fumaria, ʒvi.
fi. potio.

Gall.

℞. Fumariæ, M iij.
Betton: M ij.
Salviæ, M j.
Flor: Stæchadi utriusq; â M ij.
Ligni Guajaci cum cortice limati ℔ ß.
3 flor: Cordial: P j.
Rad: Helleb: nigri ʒß.
Polypod: Querc: ℥ß.
Prun: Damascen: ℥iv.
Sem: Anisi ʒiij.
Coque in ℔ vi seri Lactis, ad medietatem.

℞. Ligni Guajaci ℔ j.
cum ℔ xij Aq: currentis fiat decoctio ad IIIam partem.

℞. Rasuræ Ligni Guajaci ℔ j.
Cortic: ejusd: ℥ iij.
Agarici, ℥ j.
Senæ Orient: ℔ j.
Aloës quart: j.
in Aq: Buglossi:
Absinth: â ℔ vi.
Fi. decoctio ad consumptionem tertiæ partis. pro xvi dosibus remanent ℔ viii, pro dosi ℥ vi.

℞. Aq: Solatri,
Plantag:
Equiseti, â ℔ ß.
Gallar: parv: n.o iij.
Aluminis Rochæ, ʒß.
Mastiches ℈ j.
Fi. Unica ebullitio, & facta ~~dilu~~ colatura, adde Mellis rosar: colati ℥ j. Syr: Granator: ℥ß.
M. & fi. Gargarisma.

℞. Ligni Guajaci ℔ j.
macerentur in ℔ xii Aq: Cœlestis, per noctem, postea coque ad ℔ IV. cum ℥ß Liquirit: & aromatizetur cum Cinnam: ℥ß.

℞. Rasuræ ligni ℔ j.
Cortic: ejusd: ℥ iij.
Agarici ℥ j.
Hermodact: ℥ß.
Liquirit:
Salsæ, â ℥ ij.
Senæ Or: ℔ j.
in Aq: com, & vini, â ℔ vi.
fiat decoctio ad consumptionem tertiæ partis pro xvi dosibus, sumat pro dosi ℥ vi. hora VI.a matutina, & IV.a pomeridiana addendo cuilibet dosi
Bened: laxat: ʒ iij.

Emplastrum defensivum, Dordraci in usu.

℞. Ol: Rosarum,
Myrtillor: ana ℔ j.
Vini rubri austeri poculum
Aceti Rosar: ℥ ij.
Folior: Salicis,
Fraxini ana M. iv.
Rubi,
Consolidæ

D. 20.

Radic: Consolidæ, ana M ij.
Cortic: Radic: Fraxini,
Summitat: Myrtillor: ana M j.
fi. Infusio in Oleo & Vino prædicto per xx dies,
postea bulliant ad consumptionem Succorum,
Colaturæ adde
Ceræ novæ { si fuerit æstas, ℔ ij & ℥ iv.
{ si fuerit hyems, ℔ ij.
Ax: Ovis ℔ j.
Gummi Elemni ℥ ij.
Olibani, ℥ j.
Mastiches ʒ ij.
Myrrhæ, ℥ j.
Terebinth: Venetæ ℥ iv.
Litharg: auri,
argenti, ana ℥ vi.
Boli veri,
Terræ sigill: vulgaris,
Minij, ana ℥ iv. fi. s. a. Ceratum.

610.

x Diacarthamum valedium D. Vallensis.

℞. Sp: diatragacanth: frig:
Medullæ Sem: Carth:
Hermodactylor: ana ℥v.
[D. 22.] Diagridij ʒiij, & gr: xv.
Zinziberis ʒijß
Turpethi albiss: ʒvijß.
Sacchari succo Cydonior: dissol: ℥iv.
M. fi. Electuar: in Tabulis.

Aliud Fernelij, v. Meth: Med.

x Pulvis Senæ Wieri.

℞. Fol: Senæ ℥j. mundator:
Epithymi,
[D. 21.] ♀ albi, ana ℥ß.
Cinnam:
Gariophyll:
Galangæ
Sem: Anisi, ana ʒj.
Diagridij ʒij. M. fi. Pulvis.

x Pulvis Diasenæ Vallensis.

℞. Fol: Senæ mundator: ℥j.
Cr: Tartari ʒvi.
[D. 26.] Anisi ʒj.
Fœniculi ℈iß.
Cinnam: ℈j.
Macis ℈ß. M. fi. Pulvis.

Medicus vocatus ad ægrum imprimis considerat

I. { partem affectam.
II. { caussam } morbi.
III. { speciem }

(A. 42. ||.

IV. His cognitis quærat morbo ægriq; naturæ accommodatum remedium, V. invento prudenter utatur.

I. Partem affectam, si sit interior, nec sensibus pateat, hæc indicabunt,

{ Situs partis, in dissecto cadavere diligenter observandus.
Actio læsa: cujus n. functio læsa est, illa aut p{er se / consensus} laborat.
Excreta, } sunt n. naturalis Oeconomiæ fideles internuntij.
Retenta }
Dolor. ibi enim morbus, ubi dolor.
Accidentia propria. seu Signa pathognomonica.

Non est etiam negligendus ægri decubitus, nam si exterior sit affectus, gravius in partem affectam decumbit: si interior, melius: quia pendulum viscus dolores ingeminat.

Imprimis vero contempletur, si pars affecta p{er} se primo an per consensum laboret. (A. 9.

Actio læsa alicujus partis facile dignoscetur, si ex Physiologia ejus usum, quibusque medijs & instrumentis peragatur, non ignoremus.

Dolor est tristis nãa sensus & eidem molestus, soluta partis continuitate aut affatim ab intemperie, præsertim frigida & calida alterata.

Hectica vero intemperies, quia fit sensim, est indolens.
Dolor .a. fit membro confestim, non sensim alterato.

Solvitur continuum V modis. { Vulnerando. Rodendo. Tendendo. Comprimendo. Convellendo.

Dolor autem vel est
- pungens proprius membranis ossibus alligatis.
- gravans reliqs membranis parenchymata investientibus. ut: Cor. Jecur. Pulmonis. Vesicam.
- pulsans arteriam premi ostendit.
- acutus & vehemens in ea parte est, q exquisiti est sensus, vel obtusi.
  - Acuti sensus sunt { Oculi, Cerebrum, Membrana, Stomachus, Uterus, & partes Nervosæ.
  - Obtusi sensus sunt, Cor, Hepar, Pulmo.
  - Medio modo se habent Renes, et Vesica.
    - Renum enim caro indolens, venæ tn ejus ac Arteriarum membrana succingens, ac præcipue circa uterum exortum acuti sunt sensus.
    - Vesicæ cervix n vesica acutum sensum habet.

o Excretis, præcipue observandum,

{ Quid, Quale, quantum, qua via, quomodo, quando } deceat excerni, et quod excernitur.

Causa Morbi { quæ / qualis / quanta } sit, cognoscere oportet, inquit Herophilus priusquam de remedio cogitemus.

Si constet de praecedente diæta (quæ VI rebus non naturalibus continetur) magnum jam medicus levamen consecutus dimidium facti habebit.

Morborum causæ, et Remediorum modi, his IV comprehenduntur, {
assumenda.
admovenda.
agenda.
cavenda.

Sennert: §37.

Medicamentorum facultates nosse medendi methodum praecedit, Compositio vero Medicamentorum medendi

[E. 201.] methodum sequitur.

Medicamentum, est omne id, quod corpus nostrum alterare potest, et a statu non naturali ad naturalem solum reducere. — qua ratione ab Alimento et Veneno differt.

Alimentum est quod a corpore nostro immutari, illique assimilari potest.

Venenum vero quamvis corpori nostro assimilari non possit, non tamen idcirco solum alterare dici possit: cum et corrumpendi vim habeat.

Medicamentum ergo media natura est inter Alimentum et venenum, (~~sicuti enim illud corpori non adversatur ita neque medicamentum, uti a. venenum corpus non alterat, ita et medicamentum~~)

neque n. est corpori nostro ita familiare, ut ei assimilari possit, neque adeo infestum, ut corrumpat, sed tantum qualitatibus suis afficiat atque alteret.

Juxta medicamenta et alimenta medius est Medicamentum Alimentosum, seu Alimentum medicamentosum.

Est autem vel { Simplex. / Compositum.

§38. Simplicia medicamenta sunt, quae a sola natura nobis suppeditantur, nihilque ex arte permixtum habent. Suntque vel Plantae, vel Animalia, vel Mineralia.

Plantae sumuntur vel { Integrae / earum partes { Radices. Ligna. Medulla. Cortex. Folia et surculi. Flores. Semina. Fructus. Succi. Gummi. Resinae. Olea. — Liquores, ut Vinum.

Animalia quoque adhibentur vel { Integra. / Eorum partes { cornu. / medulla. / Caro. } / quæ in iis generantur. { Lac. / Ova. } / Eorum { opera. ut: Mel: Cera. / excrementa. ut: fel, urina. } }

Mineralia non solum sunt proprie ita dicta, ut ⊖, ♁, ♀ et Metalla, ac eorum excrementa.
verum etiam { varia terrarum genera. ut { terra { lemnia / sigillata } / bolus armenus. } / Lapides et Gemmæ omnes. / Salium varia genera. / Succi in terra concreti. }

Composita medicamenta sunt, quando ab arte plures materies res in unius medicamenti formam commiscentur.

(E. 202.

Facultates horum medicamentorum variæ, alia { actu. / potentia. }

1 { Actu talia dicuntur, quæ primo contactu corpus nostrum ea, qua prædita sunt qualitate afficere possunt.
(E. 203. Potestate talia sunt, quorum vis primo contactu non percipitur, sed quasi sopita delitescit, donec a calore nostro aliquo modo immutetur, exsuscitetur, atque in actum deducatur. }

~~D. 840.~~

Sunt etiam Facultates aliæ { manifestæ. / occultæ. }

2 { Manifestæ facultates sunt illæ, quæ sensus nostros afficiunt, et qualitates quæ sensu deprehenduntur, in patiente excitant: et quarum causa manifesta reddi potest.
Occultæ sunt, quæ non qualitates sensui obvias producunt in patiente, sed abdita proprietate aliquid agunt quorumque causæ manifestæ explicari non possunt, nullaque alia ratio reddi, quam quod talis vis ex peculiari naturæ proprietate ipsis competat. unde omnes rerum συμπάθειαι, et ἀντιπάθειαι ortum habent. }

616.

§. 947. Manifestæ qualitatis alia

Primæ, sunt: Calefacere, Frigefacere, Humectare, Siccare.
Secundæ, Emollire, Indurare; Condensare, Rarefacere; Resolvere, Attenuare, Incrassare, Attrahere, Repellere.
E. 203. Tertiæ, Venam movere, Menses ciere & sistere, Vomitum movere, Carnem generare, calculos frangere possunt.

Occultæ qualitatis itidem III sunt genus, vel enim
Humorem certum peculiari facultate evacuant
Cum membro aliquo peculiarem cognationem habent.
Venenis resistunt.

§. 950. Cujuscunque autem naturæ & originis sunt medicamentorum facultates, si finem, ob quem a Medico adhibentur, atque effectus, quos in Medicina edunt, spectes, ad VI classes referri posse videntur.

I. Prima classis ἀλλοίωσιν & novæ qualitatis inductionem spectat, quales sunt

E. 203. 1. Ex qualitatibus primis efficacia dicuntur
Calefacientia.
Frigefacientia.
Humectantia.
Siccantia.

II. Appropriata cuilibet membro, cum quodlibet alterans cuilibet parti tuto adhiberi non possit.
Cephalica cal: frig:
Ophthalmica
Otica cal: — & frig:
Thoracica cal: — & frig:
Cardiaca cal: — & frig:
Stomachica cal: — & frig:
Hepatica cal: — & frig:
#

Splenetica cal: frig:
Nephritica cal: frig:
Hysterica cal: frig:
Arthritica.

III. Quæ ex secundarum numero sunt. //

// Emollientia. μαλακτικά.
Indurantia. σκληρωτικά.
Laxantia. χαλαστικά.
Rarefacientia. ἀραιωτικά.
Condensantia. πυκνωτικά.
Stipantia et obstruentia. στεγνωτικά ἢ ἐμφρακτικά.
Adstringentia. στυπτικά.
Aperientia. ἀναστομωτικά.
Attenuantia. λεπτύνοντα.
Incrassantia. παχυντικά.
Implentia. ἐμπλαστικά.
Detergentia. ἐμφρακτικά.

E. 204. Tandem etiam
Dolorem lenientia. ἀνώδυνα.
Stupefacientia. ναρκωτικά.
Somnum conciliantia. ὑπνωτικά.

II. Secunda classis in motu conciliando versatur, qualia sunt
Attrahentia. ἑλκτικά et ἐπισπαστικά.
Repellentia. ἀποκρουστικά.

III. Tertia classis eorum est, quae in generatione alicujus consistunt
Maturantia. πεπτικά.
Pus generantia. ἐκπυητικά.
Carnem generantia. σαρκωτικά.
Glutinantia. κολλητικά.
Cicatricem inducentia. ἐπουλωτικά.
Generantia { lac, γάλακτος / semen, σπέρματος } γεννητικά.

IV. Quartae classis sunt Corrumpentia, ut
Corrodentia. καθαιρετικά.
Putrefacientia. σηπτικά.
Crustam inducentia. ἐσχαρωτικά.
Adurentia. καυστικά.
Corrumpentia { lac γάλακτος / semen σπέρματος } σβεστικά.

// //

Cur.

|| V. Quinta Classis complectitur ea, quae in ablatione alicujus rei consistunt. ut

Lenientia. ὑπαγωγά.
Purgantia. καθαρτικά.
Vomitoria. ἐμετικά.
Urinam cientia. οὐρητικά.
Sudorifera. ἱδρωτικά.
Discussoria. διαφορητικά.
Menses cientia. ἐμμήνων ἀγωγά.

E. 206. Secundinam expellentia.
Fætum mortuum ~~[illegible]~~ extrahentia.

Calculum frangentia & expellentia. λιθοντριπτικά
Errhina.
Sternutatoria.
Masticatoria, seu
Pituitam expurgantia. ἀποφλεγματίζοντα.
Boracem expurgantia. βηχικά.
Vermes necantia & expellentia.

VI. Sexta classis continet
Veneni resistentia. ἀλεξιφάρμακα.

D. Rook, Hagae Comitis.

℞. Sp: Diacarth:
Diaturb: c Rhab: ℥iij
Pulv: Senae Wieri, ʒij
M.

Oeconomus pupillorum Hagiensium, sumere solet,

℞. Sp: Diacarth:
Diaturb: c Rhab } 6
Pulv: Senae Wieri }

× Sp: Diaturbith cum Rheo.

℞. Turpethi opt:
Hermodactyl: ana ℥ij.
Rhabarb: ℥iß
Diagridij ℥i.
Santali albi,
(D. 26. rubri,
Violar:
Zinziberis ana ℥i gr: iiij.
Mastichis,
Anisi,
Cinnam:
Croci, ana gr: viij. m. fi. pulvis.

× Pulv: Dominarum (vulgo Altijo-moders poeder, oft vrouwes poeyer)

℞. Sem: Seseleos,
Zinziberis,
Cymini, ana ʒij.
(D. 27. Cinnamomi ℥iij.
Sem: Fœniculi,
Nucis moschi:
Galangæ ana ʒiß.
Gariophyllor:
Macis ana ℥i.
Calami Aromat: ʒß.
Croci ℥ij.
m. fi. Pulv: Tenuiss:

× Pulv: ♀ præparat: Phil: Hochstetteri medici Augustani.

℞. ♀ albi,
(D. 26. sinæ selectiss: ana ʒi.
Diagridij ℥ij.
Sem: Anisi,
Cinnam: electi ana ℥i.
Gariophyll: ℥ß, m. fi. P.

620.

X Pulv: Reginae.

℞. Milii Solis,
Sem: Dauci, ā ℥ij.
Genistae ℥iß.
D.27. Althaeae ℥i.
Petrosel: Maced: ℥iiß.
Foeniculi ℥ß.
Oculor: Cancri ℥vi.
Rad: Curcumae [illegible] ℥ß.

Semen Milii Solis per se primum contundatur, donec nihil albedinis appareat, dein addantur caetera, praeter Ocul: Cancri, quos per se in pulv: subtiliss: redigis, et submiscebis, sic fi. pro Pulv: subtiliss:

621.

Ultrajectenses Episcopi non solum generoso sanguine ex praecipuis Nobilium, Baronum, Comitum, Ducumque familiis clari, sed et longe clariores sua sanctitate et miraculis coruscarunt:
S. Willebrordus, S. Bonifacius, S. Gregorius,
S. Ricfridus, S. Fridericus, S. Alfridus,
S. Radbodus, S. Albericus,

D. ℞

℞. Radi Enulae Camp: ℥vi. Galangae, Calami aromatici Officin. Gentianae, ana ℥iij.
Zedoariae, Angelicae, ana ℥iß.
Flor: Centaur: minor: P. ij. Herbi Cardi Benedi: Mß. Absinthij M. iiij.
incidantur, et mixta dentur in Charta. 624.

℞. Tburis Masculi ℥ß.
dosis ℨß, in Vino vel Ovo sorbili.

Voor de Gicht, quae durat III aut IV adhibitus,
Empir: ℞. Succi Urticae junioris, et Vini adusti, ana ℔ß.
serva in fiala ad usum. Eoque pars affecta fomentetur, linteumque in eo madefactum supponatur.

× Cerotum Cicatrisans, et ad ambusta potentissimum.
℞. Raep-Olij (ol: Napi) ℔j (x. pintam)
D. Cerae quart: j.
Meny ℥ij, et in ambustis ℥j.
hoc cerato usi sunt Chirurgi summo cum fructu in Obsidione Ostendae.
NB. in Adustione Mucilagin: ex Sem: Cidonior: cum Aq: Rosae: extract:

Ex Bertÿ Germania.

Amsterodami ñ est altior memoria, quam 1204.
Muro lateritio et portis ornatur. 1482.

Deferuntur Amsterodamum,

ex Suecia, Dania, Norwegia, Borussia,
Mel, cera, triticum, siligo, pix, ligna fabrilia, asseres, sal nitrum, pisces vento indurati, pelles, ferrum, plumbum, aes.

ex Anglia, Scotia,
Panni, lana, Vellera, lithanthraces, cerevisia.

ex Gallia,
vina alba et rubra, sal, carbasus, oleum, papyrus.

ex Hispania,
Sal, vinum, oleum, mala aurea, citrea, punica, Olivae, ficus, uvae passae.

ex Italia,
Byssus, fila serica, aurea, argentea, panni holoserici.

ex Cypro,
Gossypium, alumen, galla, saccarum.

ex Aegypto,
Mumia, Dactyli, Rhabarbarum,

ex Phoenice
Panni cymatiles, sericum undulatum, tapetia Turcica.

//

623. ex Germania,
Vina Rhenensia, Charta, lana, resina,
opera Noribergensia.

ex Islandia,
Sebum.

ex Guinea,
Aurum.

ex Spitsbergia,
Oleosa Balenar: pinguedo.

ex Moluccis,
Aromata, Gariophylli, Cinnamomum,
piper, Nuces myristicae.

ex America,
Coria.

Remed: voor de Creauwagie
℞ Boom olie, 2 ℔.
Baccar: Lauri pulveris 1 ℔.
🜔 pulv: 1 ℔. M.ᵉ cum Bacillo,
si exciscescat, affunde Oleum.

in Flatibus et Tympanite. D. Gall.

℞. Rad: Mechoaca
 Rhei electi ana ℥ijß
Fol: Sennae ℥ß.
Sem: Anisi ℥iß.
Cinnamomi
Spicae Nardi ana ℈j.
M.ᵉ et raro linteo f. puppa.
Suspendatur in pinta vini Rhenani, mane
f. haustus unius scyphi.

Vs.

624.

Berbicum . p med:

℞. Caricar: concissar: quart: j

Uvar: passar: ab acillis expurg: quart: j.

Glycyrrizæ ab exteriori corticæ repurgatæ et p med: sectæ ℥j.

Hyssopi majoris Mj. m:

Coquo in Cerev: tenuis pintis tribus ad dimidias (in olla vitream nova) d. eo m de dio fl. haustus.

Unguentum pro Hæmorrhoid: D. Chr: Ror.

℞. Vitell: Ov: N.° j.

Ung: Populei.

[c. 149.] Aq: Rosarum

Ol: Hyosciami,

Pulv: albi Boli ana ℥ß.

misceantur exacte.

ft. Linimentum.

[621.] Vinum Absinthites. D. Steenbergen.

℞. Rad: Enulæ Camp: ℥j.

Gentianæ, Calami Arom: ana ℥ß.

[D.] Galangæ, Zedoar: Angel: ana ʒij.

Cardamomi ʒiß

Herb: Cent: Minoris P iij.

Card: Bened: Miß.

Absinth: Mij, vel iij [624.]

Concepisse mulierem arguit, si in ipso coitus tu frigus sentiat.

Menstrua fluunt { puellis, in prima; juvenculis, in secunda; provectioribus, in tertia; senioribus, in quarta } Lunæ quadra.

X Hippocrat: Extemporan:

℞. Ol: Cinnam: ʒj.
Cort: Citri ℈ß.
Caryophyll: gut: VI.
Ambræ griseæ } q̄dḡo [illegible] tum omitti possunt.
Moschi ana ℈ß, }
Sacchari ℥iii.
m. f. a.

confrabit sine Ambra et Mosche fere VI fl.

X Hippocr: præstantiss:

℞ Cinnam: ℥ij
Zinziberis ʒiiij.
Vini albi, [illegible] stoop.
Sacchari ℥xvi, vel paulo minus,
Lactis Vaccini recent: ℥x.

macerent omnia loco calido absq; lacte, q affundits dum p manica, colats, inde limpidescit, et fit pulcherrimum, [illegible] in 't glas.

Si rubellum volueris, loco lactis, sumito [illegible] lapkes Tornisol.

Sed nota ultra diem unum aut alterum n̄ posse serv[ari] absq; corruptione, nisi lac absit.

X Ol: Sacchari. D: Olai Bagger.

℞. Sacchari ℥vii. 🜄 ℥j.
contunde simul bene miscendo, dein liqfiant in Ollula sup ignem, 🜄 n. facit ut saccharum absq; aliquo liquore admixto liquescat, fusa massa in bullas extollitur et nigrescit, dissolvits Aq: pluvia, filtrats, 🜄 in fundo residet et rejicits, saccharum coagulats ad spissitudinem mellis, et p Retortam destillats Ol: rubescens, acidulum, quod rectificandum.

Sal Prunella, v. B.

X Gelatina ex Cornu Cervi.

℞. Rasuræ Corn: C. ℥iiij.
Aq: com ℥xx, aut q. s.
bulliant sufficienter, coctis et clarificatis adde
Sacchari,
Succi citri,
Cinnam:
Croci, ana q. s.
ad gratum saporis.

Confectio Dialthææ.

℞. Mucilag: Rad: Althææ, cum Aq: Tussilag: extractæ ℥j.
Sacchari albiss: ℥iv.
f. confectio in Morsellis. Sunt qui saccharum in decto rad: Althæ dissolvunt, vel in decto rad: Tussilag:

//

// Saccharum polychreston, sive Patientiæ-Saccharum vocant.

Peritissimi Italiæ Medici ex pulpa rad: Althææ mucilaginosa per cribrum trajecta morsellos in modum pastæ regalis conficiunt, cum Saccharo ad duritiem coctos, continuo agitando, ne aduranter: summa .n. cautio (ut oibus nota) in his conficiendis adhibenda, tenacioris mucilaginis causa.

X Poma odorata A: Sala.

℞. Rosar: rubr: exsiccat: ℥ij
Styracis calam:
Benzoyni ana ℥j.
Sandali albi odoriferi,
Cinnam: electiss:
Ligni Aloës resinosi ana ℥ß
Ambr: Grisea opt: ʒiij.
Moschi Alexandr: ʒij.
Zibeti Arab: ʒj.

Oportet .a. Rosæ prius exsiccentur, eo qd humidæ sint.

Nota exsiccari debere in umbra, exsiccatas asservari in pyxide ex ferro albo.

X Vinum Esurinum.

℞. Decoti Hordei tepidi ℔ij
Rosar: rubr: exsiccatar: & concisar: ℥ß.
quib: stillatim affunde Ol: ♀ ʒß. frigescant per III horas. colaturæ postmodum adde Sacchari clarificati ℥viii.
M.

In Tab:, si Conservæ Rosaceæ quarti j. misceas Ol: ♀ guttas V, vel VI, vel q.s. ad gratum acorem, extrahes tincturam Rosar: rubrr: sicuti & ex Syr: Violar: cum eodem Ol: admixto (ponderis judex gustus solus est) extrahitur color purpureus.

Ol: ♀

Destillari debet ♀ per Cam= panam vitream, et constat ℥i 3 fl.

Sunt qui ♀ solvant cum Aq: forti, et praecipitant (necessitas) cum liquore ♀. et hi fuci vendunt suum Ol: (ut vocant) ℥i x st.

Wit fyn sandt.

Sume silices albiss: igne= scat in crucibulo, ac extin= gue in Aq: com frigida: tum postea pulverisa.

Stoppers op Rohs.

Neemt geel was part: ij terpentyns part: j, aut si aestas sit minus: omwint het met een blaeshes. men can ooch des avoinich Arena silicea daer in doen.

Pulv: purgans.

℞. Cr: ♀ ℥i.
Diagridij gr: xii.

voor de kinderen neemt twee geconfytte haverkes, de welcke vuldt in de plaetse des steens cum Diagr: cum ♀ ♃.

Ol: ℞. ℥i — 15 st.
N. t'Amsterdam ℔i — 50 st.
sed fucum dignoscis ex nigrore, quod contraxit ex corticibus exter: Nuc: jugl:

Ol: ℞ Rectificati ℥i 3 fl.

Ol: ♀ per Campanam de= stillati ℥i — iii fl.

Ol: Cerae ℥i xvi st.
admodum calefaciens et in podagr: utiliss:

X Empl: Gryseum,
v. Pharmacop: Colon:
5. 191.

Om de Pockes ofte vuysiekte uyt te doen slaen.

℞. Theriac: Androm:
Butyri rubri, ana ʒß.
Lap: Bezoar: gr: vi.
m. fi. Bolus deauratus.

Om te sweeten.

℞. Theriac: Androm
Extr: Card: Bened: ana ʒß.
Salis Card: Bened: gr: xii.
Lap: Bezoard: Or: gr: x.
m. fi. Bolus Auro obdudus.

In vertigine, E: Schevel:

℞. Cons: Anthos.
Betton: ana ℥i.
Rhabarb: ʒi.
Empir: Aloes ʒii.
Rad: Zedoariae ʒß.
Syr: Rosat: solut: parum, fi. Opiata.

Mollis, utatur ad quantit: Castaneae.
bis vel ter in septim: plus vel minus,
saepius vel frequentius: p effectu operationis.

In Vermibus puer: S. Chr: Bor:

C.74. Bibat infans coen cerevisiam acidulatam ali-
quot gutt: Ol: ℞. et si nimium alvus secedat,
doe in eiz mingelen biers CC. ʒii.
Mengt oock onder de pap alle morgen,
℞: CC. usti et ... parum,
Illi naturaß alvus bis de die, ℞. Ol: Absinth.
Nard:

623.
Praeservans et Curans Catarrhos ac Ischiadi-
cos fluxus.

℞. Hermodactyl:
Scammon: ana ʒi.
Costi,
Cumini,
Zinzib:
Cariophyll: ana ʒß. fi. pulv: subtiliss:

D. 73.

et cum q: s. Syr: de Bethon: Cond:

Dosis hujus conservae, singulis mensibus
semel, ofte wannéérmen iets gevoelt,
smorgens nuchteren, de grootte van
een groote hasel-noot ofte een noote muscaet.

624. Vinum Absinthites, cerebrum corroborans.

℞. Absinthÿ ℥x.
Card: Bened: ℥iß.
Enulae Camp: ℥iß.
Aloës pulv: ʒvi.
Cardamomi pulv: ʒii.
Hyssopi, Rorismarini
Salviae, Rutae
Majoranae, ana Siccator: M ß.

D.

In vasculo viii Stoparum Vini.

X In Epilepsia. NB Salis usus, cujus si satis
C. 23. magnam copiam aegri ori indas, excitabit
eum a paroxysmo.

629. In Febris accessione expellere solet

℞. Nucis Moschatae ppt:
Emp: Aluminis Rochae ana ʒj.
ex sch: N: W. ft. Pulvis, pro duabus dosibus.

Parturientibus.

℞. Artemisiae, Chamomil: Rorismar: ana Mß.
Coquie per horam quadrantis in [illegible] minggelen bastarerdt, in olla terrea nova.
de hoc sitibunda bibat.

Emplastrum,

℞. Cirae iaunae neusue ℥ij
Huyle d' olive ℥v.
Litargeo d'or ℥ij.
d'argent. ℥ij
Ceruse de venise,
Terebintine de venise ana ℥ij.

Liquefiant Cera et Oleum in vase terreo supra modicum ignis, eique infundatur Lithargyrum paulatina infusione, ac bene agitando usque ad finem, paulo post et Cerussam ac postremo ubi ebullit Terebinthinam, ac sit ft. Empl: s. a.

calide infusum vulneri statim sanat.

ex lib: D: Bloos. In de Coortse

Q. een notemuscaet gebraeyen, en in stuk
doorsneden van een vers ey gestooten, en
met een half pintie Rynsche wyn warm
ingedroncken.

Rec.

Epythimum een drachma / met een gebraden appel
ingenomen / is goet voor die gheene / die de koorts
hebben / ingenomen een wijle te voren eermense crijcht
Item is goet voor die de pest hebben.
Item voor die koortsen voor thert hebben.

De vrouwen een half dragma.

[illegible]

De siel en is geen wesentlijck dinck, maer [illegible] deelinge der menschen: De geest is tgheene [illegible: interlinear word above "menschen"]
daer de siel mede begaeft wordt, als verstant, wijsheijt
onnoselheijt heijlicheijt, [illegible] gedult, liefde ootmoedicheijt
De sielen der rechtveerdigen zijn in godts hant
etc.

[illegible] der [illegible]

630.

D. Adrianus Ploos, Eques, D.ⁿᵘˢ de Tienhoven, Oude-Gheyn, etc. familiariter sibi habet potionem, ex praescriptione D. Ch: Borry.

℞. Syr: Ros: Laxat: cum fol: Sennae et Rhab: ℥ijß.
Elect: Bened: Laxat: ʒij.
Cum q.s. Aq: Cichorei, M. fi. Haustus.

Deese Recken hebbende, by slap synde salmen het voorss Elect: Bened: Laxat: daer wt laaten, mits geeve by nature wil geen pillen lyden, daer Colocint sit in komt, ooch geen Scammonium in pulvere, onder andere confectien te mengen.

// ℞. Decti fl: et fr: Cordial: cum Tamar: ℥iiij.
cui infunde fol: Sennae ʒiij.
Rhabarb. ....
Agarici correcti ana ʒiij.
. . . . . .
Tum ebulliant et colentur,
in Colatura dissolve Mannae ℥j.
f. Haustus.

X Scammonium grosso modo contusum in charta
D.25. emporetica op een tangetje teneatur in fumo incensi, et conjecti supra carbones et incensi.

631.

In PESTE.

opt: ℞. Aq: Pimpinellæ,
Scabiosæ ana ℥iij.
Mithridatij electi,
Theriacæ, ana ʒj.
Croci opt: pulv: gr: ij.
M.
pro iii^bus dosibus.

℞. Aq: Acetosæ,
Vini Granator: ana ℥iij.
Syrupi Acetosæ simpl: ℥ij.
Croci parum.
M.
pro iii^bus dosibus.

℞. Rhabarb: opt: pulv: ʒj.
Aq: Endiv:
Seri Lactis, ana ℥j.
Vini ℥ß.
Spicæ gr: ij.
post infusion: VIII horar: exprimatur; et in colatura dissolvæ
Diaprunis solutivi
Elect: de Succo Rosar:
Diacatholicon ana ʒj.
M. et sumatur in aurora.

℞. Massæ pill: Pestilent: ʒj.
fi. Pill: V.
Sumantur ante introitum lecti.

Empir:

IACOBUS HAY

Comes Carleoli, Vicec.^s Doncastriae, Baro de Saulley, Ordinis aureae Periscelidis Eques, Ser.^mo ac Potent.^mo M. Britan.^ae Franc.^ae & Hibern.^ae Regi Carolo, a S. Consilijs, & Nobilium Cubicu-lariorum primus. Antehac Regis (August.^mae M.^ae) Jacobi nomine, II ad Romanor: Imperat.^m vacante Imperio, I. ad Electores Vicarios, aliosq; S. Rom.^ni Imperij principes. VII ad Reg.^m Galliae. I. ad Archiduces Albert: & Isabell: ad Ordines foederati Belgij I. ~~Jam demum a Ser.^mo R. Carolo ad eosdem Ordines aliosq; Principes ac Status Legatus Extra.^rius~~

A.^o Domini 1620.

Semel etiam a Serenissimo Rege Carolo ad eosdem Ordines, postea ad Duces Lo-tharingiae, dein ad Tigurin: Bernati ac Basili: Respp: modo ad Duces Sabaudiae, aliosq; Princip: ac Status Leg: Extra.^rijs

Guilhelmus Boswell Secretarius huius legationis.

xxii.° Maii. Adscitus in Comitatum Illustrissimi D.ⁱ Ja=
cobi Hay, Carleoli Comitis, legati Regis
Angliæ, etc,

xxiv.° May Haga Comitis solvimus, ipso diei meridie,
Die Mercurij. ac per Delphos Roterodamum sub vesperam
appulimus: ubi pernoctavimus.

xxv.° — Roterodami mane hora V.ª navem
Principis conscendimus, quacum hora VI.ª
pomeridiana Zwaluwam pagum Brabantiæ
venimus, distantem Breda IIIᵇᵘˢ miliaribus.

xxvi.° — — D. Legatus cum aliquo comitatu mane
terrestri itinere per Bredam progressus
ac te Sundert pernoctans, postridie Antwerpi venit

Nos vero cum reliquo comitatu navem
ingressi sub meridiem (cum non prius ventus
flaret) Zwaluwa discessimus, ac relictis
ad levam
Wilmstadt, etc, cum aliquot fortalitijs,
ad dextram Tertolis
ac non paucioribus fortalitijs, summo vespi
Bergæ ad Zomam portum ingressi in navi
pernoctavimus.

XXVII.° — Summo mane ex portu Bergensi solvimus ac praeternavigavimus novum et clarum fortalitium de Zant-vliedt, tum alia seu Hispanica, seu Batavica, atque hora XI.a Fortalitium Batavor: Lillo perlustravimus, circumcirca visis Hispanorum quamplurimis: Hinc circa horam XII.am discedentes ad 1.am e Fortalitio Crucis quidam nostram navem perspexerunt: tandem hora III.a Antwerpiam venimus, ac circa horam VII.am Navi egressi sumus.

XXVIII.° — Solis. qui dies Solis erat] ideoque circa quartam pomeridianam cum D. Legato et ejus comitatu Antwerpiae vicos, et fora lustravimus, ipsumque Castellum ingressi sumus: Invitati etiam a Celeberrimo pictore Rubens, admirandae dexteritatis picturas, quas inter quoque Marchi: Ambr: Spinolae vidimus.

XXIX.° — — Summam Basilicam (de Beurs) Curiamque tum Ecclesiam majorem D. Mariae virgini sacram: ac Novum sumptuosumque S. Jesu Templum inspeximus.

xxx.º — Ductoribus duobus Iesuitis cum D.º Legato Templum eorum, et Bibliothecam iterum perspeximus, ubi Patrem Heribertum Roswedium multa de Graecis authoribus cum D.º Secretario verba facientem audivi.

xxxi.º —

i.º Junij.

ii.º Junij. Hora ii.a pomeridiana Antwerpia discessimus, ac sub vii.am Machliniam venimus, unde intra horam solvimus, ac eadem navi, postridie

iii.º — Bruxellam appulimus, mane hora vi.a ubi ante adventum D.i Legati exornabant aedes adversae ipsi aulae, ubi Legatus cum toto comitatu a Ducissae Isabellae famulatu regio modo excipiebatur.

Ipse.a. hora vii.a vespertina salutatum ivit illustrissimam ducissam.

iv.º Solis Postridie, ac sub ipsis encaenijs Cives omnes in armis vidimus cum ingenti pompa.

v.º — In Stabulo Archiducissae Equum vidi Hermaphroditum.

635.

VI.° Junij. Bruxellis impetrato Salvo-conductu a D.
Legato, die Martis hora III.a pomeridiana
discessimus, ac hora VII.a Hallam venimus,
3. ubi et pernoctavimus, postridie vero
VII.° — hora VI.a Hallâ relictâ, per Tubise,
Brena .... hora XII.a Sondesio venimus
4. ubi pransi vesperi hora VII.a
9. Montem Hagenoae coenavimus et pernoctavimus

× Antepilepticum.

℞. Valerianæ silvestr: Rad: pulver: dimidi=um cochleare, cum Vino, vel Lacte, Aqua, aut alio quovis liquore.

semel vel bis exhibitum, tertium cum Lacte puerulis (hoc morbo admod: obnoxÿs) multis sa=nitatem restituit, tum & sibi ipsi

c. 23. Fabius Columna. Solet. a. hanc radicem extirpare, antequam caulem edat.

Vel solo existente in ♈ collecta Verbena & cum granis Pæoniæ permixta, contritaque in vino albo exhibeatur.

× MATRICIS suffocationes & dislocationes Bardana major emendat, quippe hujus Folium in vertice gestatum sursum, in planta pedis, deorsum uterum trahit.

× Vermes curat, ℞. Pulv: Sem: Portulacæ ℈i. exhibeatur pueris cum Lacte, vel Senioribus

c. 73. cum Aq. Stillat: Portulacæ.

ASTHMATI remedium hoc præstans.

℞. Vini dulcis, tenuis, Mellicrati cocti, ana ℔ x.
Pulv: Folior: Tabaci in umbra exsiccat: ℥iß.
Rad: Polypodÿ Querc: recentis, & minutissi=

c. 20. me concisi ℥iiij.
Rad: Helenÿ, remoto meditullio incis: ℥iiij.

macerentur horis XLVIII, postea colata per manicam Hippocr: reserventur in loco frigido.

Dosis ℥vi, singulis diebus V horis ante prandium

× Pediculos fugat,

℞. Axungiæ, Mellis, Saponis, Staphisagriæ, ā ℥ij.
c. 131. ol: Lini ℥iß, Argenti vivi cum ol: Rosaceo extincti parum.
conterenda conterantur & misceantur,

Vel fricentur limbi vestium sacculis reservationis Mercurij.

× Conceptum adjuvans, (D. de la Riviere Med: Regij)

℞. Gum: Ammon: & Bdellij electi in Vino potenti dissolutor: & per pannum cito trajector: ā ℥j.
Aloës lucidæ ℥iß. Myrrhæ, Masticis, Croci, ā ʒiij
Salis Artemis: ʒiß. cum Syr: de Hyssopo fi. s.a. Massa. Dosis ℈j immediate parum ante cœnam.

Laudanum, ex MSS. D.ʳ Joh: Piggot Prag:

℞. Specier: diambræ ℥ß, Mumiæ electæ ʒij.
Croci Orient: ʒj. Pulveri m.ᵗ & affuso
Alcool Vini opt: fi. Extractio. s.a.
Tum ℞. Opij Thebaic: ℥ij, inciso affundatur,
Sp: Vini opt: q.s. & extrahatur.

~~tunc~~ ℞. Extracti hujus Opij ℥j.
Extracti prioris ℥ij.

m.ᵗ sedulo cum spatula lignea in vase vitreo, vel vitreato, addantur dehinc ol: Cin: ℈j.
ol: Cariophyl: ℈ß, Magist: Perlar: & Corall: ā ℈ij.
Ambræ ʒiß, Moschi ℈j. misceantur iterum optime & diligenter cooperta fermententur in loco calido per dies xx.

Puncturæ omnes minitantes inflamationem sive ab Acu, seu scarificatione, seu vbi ortæ fuerint egregie curantur, si invicem misceantur & terantur atque imponantur L.A. Mica panis & fol: seu frondes Apij.

Voor den Byen-steeck.

ol: Scorpionum, quod anodynum et poros apiens vel Theriaca. 192.

in Gonorrhaea.

X I. Mons.r Eversdyck 1.o ℞. Conf: Hamech ʒv. Vini albi ℥vi. m.
sumend: mane.

IIo. post 3 dies.
℞. Terebinth: Venetae Aq: Vesicaria lotae (vel Aq: Plantag:) ℥ß. Volve in Hostijs, et assume.
q 4tu nihil operabatur.

IIIo post 3, 4ve dies,
℞. Terebinth: Ven: pistica, cum Aq: Plantag: lotae ʒvi.
Albumin ovi parum
Aq: Plantag: ℥ij. aut iij
m. s. a.
et spuma subsidet aliquamdiu, dein effundo in utrumq.

ex quo sedes VII. aut VIII habuit, adeo ut quoq. per urinam aut per sedem ejiceret, Terebinthinam redoleret, sed cum ventris torminae.
atq. eodem ipso die natans Flumini frigido se immersit: unde ab eo tempore nihil nisi spumosum excrevit.
postea iterum assumpsit tantum Tereb: ℥ß, praedicto modo praepar: cum Rhab: pulv: ʒß.

II. Mons.r de Groot. ℞. Terebinth: Ven: cum Aq: pluv: lotae ℥ij.
pro IX dosibus singulis tertijs diebus sumendis III mane ad quantitatem Castaneae, in Cochleari Syr: Capill: ♀

testatus is et Gonorrhaeam, et pellucidos carbunculos in pene curatos fuisse.

III D.r Vallensis, praescribere solet
℞. Mercurij dulcis ℈i.
cum Syr: Ros: solut: fi. Pill: III. mane sumendas.
quas ipse semper solvebat.

Terebinthus optime lavabitur, si inter miscendum paulatim Aq: Plantag: cochlear unum affundatur. vide Schmaltz. Sylv: medic: p. 109. Rf. 290.

641.

Pasquillus in Embdewendt gedruckt.

Defensores Evangelii:

Pfaltzgraff Friedrich.

Dum domos aliena peto, mea perdo relinquens
Perniciem patriae, nil nisi bella aliis // meis.

König in Dennemarck

Securus poteram turbas spectare rebellis
Quando Aquilam impugno, meqz meosqz ruo // tero.

Bethlen Gabor

Nec bello, nec pace valens, metuendus et hosti
Et sociis: neutris fidus, avarus, iners.

Prinz Mauritz.

Fortunate Hivos, Breda ni deserta fuisset,
Meta tibi haec vitae est, imperiiqz tui.

König von Sweden.

Nil patet indignum molitur Suecus avisqz,
Dent nescire vices prospera fata tibi.

Hertzog von Weymar

Si mea me nobi lignisset prudentia, Caesar
Inter honoratos posset habere duces.

Mansfelder.

Mansfeldi quodcunqz fuit, quod et habet orcus,
Praecipuit corvis, et sibi servat humus.

Fürst Christian von Anholt.

Solus ego didici quid Caesar possit in Armis:
Discant et reliqui, pax erit alma redux

alter Graff von Thurn.

Vivo sed exilii quae sors rapit, actus in orbem,
Consilio everti regna Bohema meo.

Fürst Henrich.

Paterni moris, & Patris amabile nomen,
virtutes vestras non datur posse sequi.

Oberstleutnant

Te tua commendat virtus animosa, fidesque.
Heros es, belli si tibi caussa fuit.

Oberster Fuchs.

Dum vires Aquilae metitur ab ansere Belga
Involvit laqueo, compedibusque pedem.

Obr: Morgan.

Angle redito domum, tibi Caesaris armiger olim
Plectra Lyrae rumpet, Angle redito domum.

Rebuatz.

Cum deessent alii, sum Dux ego factus, aqua sic
Saepe levant, vino deficiente, sitim.

Obr. Kniphausen.

Si tantundem armis ego, quantum polleo fraude,
Certe is, cui fidus milito, victor erit.

Obr. Limbach.

Nobile Mansfeldi membrum, perjurus et excors,
Dic mihi num credas amplius esse Deum.

Heylig dreÿ Königen

Tres sunt concordes, Rex Danus, Gallus & Anglus,
Sunt duo discordes Gallus & Anglus in his.

Churfürst v. Sachsen

Saxo quiescit adhuc, patriae pacem anxius optat,
Pacis amans fruitur pace, quietus agit.

PETRUS HAINUS. HISPANUS RUET.
Nam veluti Aeacidae spumas amaris aere ruebant,
Sic Hainus Hispanus terg tuosq ruet.

DEUS.

Non novi vos turba rebellis, et impia turba,
Quae quodcunq tegis relligione nefas.

Hollandi

Seditiosorum tuba, fax, et mater et hospes,
Seditione viges, seditione peris.

Reformata religio.

Auxilium petit a Christiani nominis hoste
Religio, ô plus quam barbara religio.

Scultetus.

Atq utinam atq utinam carnificis improbe lingua
Aut tuus Elector auribus, atq oculis.

Carpzov.

Ore leo, sed corde lepus, de conjuge sola
Palmam carnificis strenuus ense tuli.

Administr: von Hall.

Nil tecum mihi Mars trux, ô Bellona valete
Nuda mihi absq armis sola Minerva places.

Herzog Christian

Nec prudens, nec fortis eram, temerarius, audax,
Prorsus puer volui multa, nihil potui.

Nullum magnum ingenium sine mixtura dementiae est.
Senec. in fine de Tranq. animae.

Nota quod librum de brevitate Vitae Seneca
eodem modo inchoet, quo Sallustius Bel: Jugurthin:

Nobilissimo atque amplissimo D.o Adriano Ploos, Equiti, Domino in Thienoven, Oudegeyn, &c.

Amplis. D.e — Ex quo Haga discessimus, nullum mihi Solem oriri contigit, quo non erubescerem, ac me meae puderet impudentiae, qua, dum apud vos essem, summopere decori limites transilyssem, vestraeque humanitatis abusum nunc recognoscerem: ut qui non modo quodlibet oblatum beneficium acceperim, at et petere insuper non formidarim, vincente pudorem necessitate: — Videbam utique quam non succederet iter meum, tum ob invium et infestum ab Hostibus mare, tum ob adversum ventum: restabat terra, unicum in hoc malo solamen, sed ob majores sumptus, et pericula non minora praeclusa mihi: nisi vestra intercedente authoritate me in comitatum suum recepisset illustriss.us Legatus, sub cujus tutela potiora Brabantiae oppida lustrare mihi contigit, usquedum impetrato salvo-conductu Bruxellis eum reliquerim atque inde per Hallam, Montem Hannoniae, Valenciennam, Cameracum, Peronam, aliasque non inferiores Picardiae Gallicae urbes, tandem aliquando Idibus Junys ex voto Parisios venerim. Hic pro tempore morari consultum judico, quo aliquam praxeos Medicae consequar encheiresin. Spero me propediem aliquem fructum consecuturum illarum litterarum, quas mihi ad D.um Euskercken Amplis.us D.us dederat; quandoquidem non pauci Chirurgi me admittere parati sint, modo sumptus facere velim, aut ipsi mihi placeant: prospiciendum mihi est, me temere cum quoquam pacisci liceat: rara in plerisque hic fides, rarus candor: commune hoc omnibus aurea polliceri, vix praestare ferrea. Interim ego unus servio omnibus, uni mihi omnes: donec alicubi pede fixo uni me dedero totum; a quo id assequi me posse confidam, quo amicis si non parem, certe aliquam referre possim gratiam: modo mihi parcat, meosque superstites mihi servet summus Deus: Qui vestris, Amplis. D.e, praesit consilys, eaque patriae secundet: Ac vos cum spectatissima Conjuge, et liberis (quos a me salutare velim) protegat atque ab omni malo conservet. — Vale Ampl.e D.e. Parisys Pridie Nonas Julias clↄ.Iↄ.c.xxviii.

Vestrae Amplitudinis obsequentissimus [signature]

Monsr Everdyck. habet

1 Ad Surditatem, D.^nis Vallensis,
℞. Coloc. ynth:
Rutæ,
Castor:
q. macerando in vino adusto, & succo Caepar.
reliqua alias.

2. Ol: Balsami Chirurgicale, ad vulnera. . 51. dic.

3. ad Pustulas faciei, Fotum, & postea Balsam: — ex descript: ℞. Sed loco Ol: Terebinth: sumebat Ol: Nucium.
—vel Ung: ex ℞. & Ung: Ros:

4. Infusio Lenitiva ex passulis Corinth: Dr Vallensis.
post ♡.

5. Hydropem curans, van korenbloemen. ex Dr Valli: geordonneert voor d' Apothecaris vrouw. (Flores Cyani)

6. ad Haemorrhoides Anus cujusdam Pulvis cum Ung: Apost:

7. voor den Hairworm, ejusdem anus.

8. in Gonorrhaea van Dr Vallensis. ex Nuce Mosch: tosta.

9. conferendam ipsius descriptionem Aq: Ther: Vallensis, cum mea.

10. Aq: Aluminis.

11. Pulv: Algerot. ℞.

12. Aq: Vitae frigida, a D.^re Vanderwell in usum ducta.

13. Aq: Vitae sine destillatione facta Elixir Vitae.

14. Extract: Cathol: D. Vallensis.

Verrúcas protinús tollet, ℞. Súcci Sabinæ Calendulæ, ℥j. quo imbúantr. — omnia M: Evers dyck.

x Pill: Tabifugæ. B.f. p. 96.

Ferdinandus Mena meth: cúrand: febr: p: 165.

Jam vero novandarúm rerúm cúpidissimi, núllúm morbúm pertinacis naturæ, tolli jam posse, psuaserunt vúlgo, nisi aút sinarúm decoctis, gúaiaci, zarzæ parillæ corpús miserrimorúm hom. torserint quadringentos dies, et súmma inedia ad irrecúpera bilem membrorúm tabefactionem perdúxerint: cúm, esto, hydroticis remedys opús sit, súdorifica alia apud nos sint remedia familiariora, et quæ citra magnúm molimen, vegeta satis, et súis súccis ac viribús referta adhúc vigeant.

Mea sanè sententia chamædrys dectúm, salviæ, chamæpytyos, betonicæ, atque in his, q præ frigidi affectús intensione, potentioribús remedys egere viderentúr, centaúry, sabinæve jús, múlto forét salúbriús atque efficaciús, quam pútridúla illa sinarúm, gúaiaci, zarzæ parillæ segmenta, núllam fermè jam præ senio potestatem retinentia, et transmarinis ac longissimis vectationibús effæta jam prorsús reddita.

Butyrum insúlsúm si requiras, nec nisi salsúm habere possis, hoc liquefacito, et liquefactúm Aquæ frigidæ infúndito, sal omnis súbsidet Bútyro ima nante, atque omnis salsúginis experte.

4 pro ἐξαcolixω̃ Chirúrgus Belga Parisys habebat

Q. An sanguis erumpens ex vulnere interfecti, praesente homicida, ipsum homicidij condemnet, aut ad torturam cogere possit? Negat, contra Aff: Menochius de arbitr: jud: pag: 240, Casu 270. N.° 16. Boerius. ——— Chilian: Konigs Cap. 2. N.° 12.

In dubio sanctius est nocentem dimittere, quam innocentem condemnare. l. absentem. ff. de poenis.

Melius est pauca utiliter effundere, quam multis inutilibus aures hominum praegravare. l. 2. § 10. C. de Vet: jur: enucl:

Solent quibusdam in locis mulieres de magia suspectae manibus pedibusque revinctis (ita ut pollex manus dextrae digito magno sinistri pedis, sinistrae vero pedis dextri funibus adstringatur) seu fluminis seu stagni superficiei imponi supinae, ita ut si dorso aquae innatent, sontes vulgo habendae, et tormentis ad confitendum delictum cogendae; sin vero subsidant, insontes haberi solent.
Sed norunt omnes natandi periti quod qui supinus se aquae committat, etiam sine pedum manuumve agitatione ei innatare possit, quem tamen nec carnifex quispiam, ne alius Doctorculus magus dixerit: si quidem pro suo ~~judicio aut~~ arbitrio pronus factus submergere se possit.
Quare. a. facilius supini innatent, fit 1.° quia dorsum, utpote hominis pars latior, veluti asser aliquis, seu scapha reliquum corpus vehit. 2.° quia anhelitus supinatis vehementior et crebior esse soleat, ac proinde in aqua corpus facilius sustineat. 3.° quia eundem anhelitum tantis in angustijs, et arctis ligamentis, augeri necesse sit: maxime in Aqua frigida, et horrida. v. et Commi: ———

In hanc meam sententiam non parum trahit (inquit Boccerus J.C.) quod non memini unquam factum, quasdam ex pluribus foeminis in aquam simul eo modo abjectis, fuisse submersas, sed sic omnes semper dicto modo in aquam positas, ad instar Ansorum innatasse. — ut et Belgis sic loquendi mos sit. ...... Drijven als Cork-mannetjes.

645.

Febrium Symptomata,

Æstus immodicus,	Lassitudo & corporis immodica contusio,		
Imbecillitas,	Jactatio,	Oppressio,	Dyspnæa,
Tussis arida,	Lumbor: dolor,	Cephalalgia,	Delirium,
Vigiliæ, aut	Sopor,	Sitis,	Sudor,
Horror,	Rigor,	Frigus,	Icterus,

Linguæ ariditas, – nigredo, – asperitas, – fissuræ,
Lentor circa dentes, linguam, palatum, fauces,
Gustus depravatus, Cibi fastidium, Bulimia, Nausea,
Vomitus, Alvi astrictio, aut profluvium, Singultus,
Lipothymia, Syncope.

ad SCABIEM conducat ne Tabacum in vino maceratum,
an impositum, an imbibitum? 646.

x ad AMBUSTA, Butyrum insulsum impositum cum fol: Brassicæ
valet plurimum. 644.

ad CANCRORUM pinguedinem & debilitatem, primum lavent cum Lixivio cinerum Fabæ: aut Absinthy,
posten cum Rubro vino. 647.

SUDORIFICUM egregie Salis ♁ gr: iij cum haustu Vini,
quale Chirurgus . . . . . in Pudendagra
exhibere solet.

Q# Idem ille Chirurgus familiares sibi habet Pill:
quarum unam exhiberet in Febus fere affectibus
purgationem requirentibus, præsertim in Gonorrhæa,
& metu ejus, post impurum coitum
ad harum .a. confectionem vel xx dies requiri asserebat,
& ipsas ingredi, Aq: Stillat: Aluminis (cujus intro
grum Scyphum aliquando se sine ullo nocumento
hausisse affirmabat) & Aq: stillat: Albumin: Ovi.

fieri tandem pulverem, sumpsit misceri cum pulvere
Sem: Anisi, & Glycyrrhizæ, ac cum Syr: Ros: solut.
fieri massam.

DIACATHOLICUM si confectioni Hamech addatur, cito & præsertim
purgabit: Mud. n. non diu moratur in corpore.

Pillular: Cochiar dosis. Sennart: 1134. ad quarum exemplum Compositorum Medicamentorum dosin inveniri docet.

Medico etiam licere medicamenta facere. Ib. 1137. etc.

Multorum medicamentorum Compositio non nisi usu et experientia addisci potest, aut monstrari. sicuti et Galen: I. de alim: facult: 1. scribit, ἐκ βιβλίων μήτε κυβερνήτην τινὰ γιγνόμενον ἰδεῖν, μήτε ἄλλης τέχνης ἐργάτην.

Hiera Pachÿ a Pachio Antiocho inventa et quanta arte celata, refert Sennart: 1139. ex. Scribo: Largo de Comp: med: cap: 23.

Tot die oprechte Chancre (wanneer als de roede eenige witte indrukende swerende vertoont) werdent zeer dagelicks gebruÿck van die Ptisaan ofte Decoct: Salsæ, om de vele Droggen, wat gewoon te gebruÿcken Chirurgÿn te Parÿs Præcipitatum cum Rosaceo om die Escharam weg te nemen. Maer tot die cleene excoriatie, welcke de Franschen ook die Chancre gewoonlick noemen, gebruÿckten sÿ alleenlick die Aq: waer mede sÿ gewasschen most worden.

Plus in re, quam in me est.

Quod vis nescire (homines, ne feceris.
(Deum ne cogites.

Joan: Backmeisterus Phil: et Med: D. et Professor. ac pro tempore Rector Academiæ Rostochiensis.

Fingunt se medicos, quivis idiota, sacerdos,
Judæus, Monachus, Histrio, Rasor, Anus,
Miles, Mercator, ~~Cerdo~~, Nutrix, et Arator:
Vult Medicas omnis quivis habere manus.

Seneca de Tranquill: animi. cap. 1.

Puto multos ad sapientiam pervenire potuisse, nisi se jam pervenisse putassent.

ex Lucano. lib. II. de Caesare. sed Caesar in omnia præceps,
Nil actum credens, dum quid superesset agendum.

14 versus sic in usum veniunt poterit — Nil actum credas, si quid tibi restet agendum.

Nihil actum credas, dum quid addendum superest.
arg. l. penult. C. de his, qui ut indign.

πολλοὶ γὰρ πλουτεῦσι κακοὶ, ἀγαθοὶ δὲ πένονται. —— Sunt etenim Divitiæ non Virtutis sed Fortunæ opus.

Notat Merula ad radices montium pagum esse, Marchevillæ, cujus incolas aliquando in suum Ducem Fridericum II perfidia notates ferunt, atque ea de causa, quotiescunque cum reliqs principum epulari contingit domesticis, panem eis inversum appom consuevisse. sic Sincerus Itiner: Galli de Nanceio

× ad Ambusta ℞. Stercoris equini recentis
Butyri, ana q. s.

[c.] frigantur in sartagine, mutuo mixta et liquefacta colentur, colatum liquorem serva ad usum.
Mons.r Eversdyck lintheum huic liquori intinctum calcanto adusto applicans brevi sanatus est.

Matratium; in duytslandt — een fiool.
Alembicus, seu Capitellum, — een helm.
Cucurbita, — de Colff
Vesica, — de koperen ketell.
Vas aneum, vel orichalceum, — geel koper.
Campana,
Recipiens,

ad Scabiem ℞. Tabacum, macera in vino rubro adstringenti, eoque L. A. lavato.
quin et hoc ipsum in Vulnere bonum fecit, nisi nimium forsan calidum, quocirca addi possit aliqd Ol: aut Ungi Rosacei.

in Ictero flavo, ℞. Succi Acetosæ recenter expressi ℥iiij.
Vitell: Ovi N.o j.
Seri lactis ℥iij.
serum lactis æstuans reliquis commisceatur, et exhibeatur mane.

Pharmacop: Paris: famulus.

℞ Gonorrhoea, nota // usum Camphorae,
& Sacchari Saturni (mell: Butyri), seu Plumbi, ex Quercetano.

Si Pars aliqua leviuscule laesa minitet phlegmonem,
℞. fol. Acetosae, gebraadt in het Cool-blad, off
fol. Betae. imponatr loco affecto.

X Cremor Ptisanae. | ♡. 527.

℞. Hordei mundi excorticati ℔i.
Aquae cois q.s.
D. Bulliat semel, facta ebullitione removeatr
aqua prior, et affundatr recens, q iterum co-
quatr ad consumptionem medietatis, ac per pan-
num coletr.
—Tabidis, et extenuatis idoneus ac perutilis.

Ung: Anodynum. ♡. 542

℞. Ol: Lilior: albor: ⊖ ℥vi.
Anethini,
D. 20. Chamaemel: ⓐ ℥ii.
Amygd: dulc: ℥i.
Ping: Anatis
Gallinae, ⓐ ℥ii.
Cerae albae parum.

Vermibus Scordium admodum prodest,
testatr .n. Durerus in Holler: nihil aeque
putredini, et venenis resistere, atque interimendi
entia Theriacis ee potentissimum. // v. et lib. …

Febrium Signa, humorisque peccantis indicia quam ex hora
invasionis desumere solent: singulis humoribus suum
motionis tempus attribuentes, ita ut

370.
Sanguis mane, a noctis IXa, ad IIIam diei
Bilis meridie, a diei IIIa, ad IXam diei
Melancholia vespere, a diei IXa, ad IIIam noctis
Pituita nocte, a noctis IIIa, ad IXam noctis
} moveatr

Gen: … f. π. 10.

647.

Tertiana duplex est, febris intermittens ex Bile orta, quotidie semel affligens. at vero Duæ Tertianæ sunt, cum tertio quolibet die bis febris affligit, medio die a febre libero.

B.516. — sed hanc [illegible] distinctionem ut potius parvi momenti rident. Sen. π. de f. 20. Q.

648. Absinthij cinerem facere ad denigrandos capillos exsiccandosque statuit. .....
at Alij absinthium capiti nocere credunt.

Herbæ Capillares - - - Capillus ♀. Ceterach. Polytrichon. Adianthum. Ruta muraria.

Scolopendria vera quam alij annumerant, est Ceterach: π ut nunc credunt Lingua Cervina.
E.

la Coultre.

Tot ne Chancers, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quando [illegible] Gouverneur, to Cal.

C.79. ℞. Decoctum ex Alumine, Rosemarino, et corticibus mali Granati decoctis in Vino albo Gallico.

C.170. nihil melius quam Aq: Sublimati. quæ etiam optima ad Pediculos inguinales, Peat-lyses, G Morpiones, aut Morpionnes, dicunt illi qui subrussos habent pilos, quoniam illi magis his pediculis obnoxij videntur.

Tot ne Chancres.
℞. Vng: albi Rhasis ℥ij.
Album: Ovi. N° j.
Limon: sic: ℥j.
Litharg: ℥ß.
☿ ij Aceto extincti ℥ij.
Olei viol. q.s. m.

C. 79. ℞. Alum: usti, et rochæ, ana ʒj.
Cort: citri sicc:
Rad: rus majoris
Sabinæ ana ʒß.
Irid: florent: ℈iß.
cum s.f. q. Mithridatij.
fi. pessarium tinosatus sindone.

— l. de la Coultre.

Scammoniy præparatio | Mons. la Couldre.

℞. Scammonium infunde in Aq: Chamæpytios, donec omnem ejus tincturam extraxeris: effunde p inclina-
[D. 34.] tionem, tum in Vitro pe menstruum evaporandum ponatur in Arena. Ubi evaporaverit, residuum habebis ~~pulverem~~, seu Scamonium opt: pparatum.
massam liquidam, exsiccatione pulveres

Opiata pc Pestem.
℞. Conserv: Rosar: Violar: Buglossi, ana ℥i.
Mithridaty veter: ℥ii.
[c. 45.] Boli armeni tenuiss: pulv: ℥i.
cum Syr: Conservat: Citri fi. Opiata. quo utantur ter domestici mane et vespari in ingressu et egressu lecti, superbibendo ℥iv Vini rubri opt:

in Epilepsia. ℞. Cristall: ♀ ℥ß.
[c. 43.] Salis acheri vulg: et Cran: hum: ana ℥i.
fi. Pulv:

Pill: Stomachicæ. [573.]

ENCOMIA Causidicor: et Circumforan:
Rabulæ forenses, Accipitres pecuniæ,
Venale genus, Viperæ sibilantes,
Proclamatores, Latratores,
Togati vulturis, Canes ~~fori~~, et Corvi
curiarum et fori, qui nisi oblato cibo mansuescunt.
Pauperum dilaniatores, Sycophantæ et phormiones.
Cantores formularum, Aucupes syllabarum,
Byrsam Hydropicam circumferentes.
Injustas causas pro pascuis suis habentes.

Syr: de Hispidula seu Ælurope, vulgo de pede Cati. præstans ad ægritudines pulmonum, et præcipue ad Catarrhos in ipsos fluentes. v. Renodeus.
est. n. Pes Cati, species de chae. (Pilosellæ species) virium adstringentis et detergentis: ~~et grandem~~ mente numerari.
la Couldre.
Sic ad Raucedinem vel ut vocant Malum Gutturis familiaris hic Syrupus Cadoni. [664.]

640. πόνοι, σιτία, ποτά, ὕπνοι, πάντα μέτρια.
Purgantia ἄνω, κάτω, & per sudores simul, &c.
Sen: II. f. 6, in fine. ex Actuario de Meth. c. 9.
& Ak. III. cent. 70.

Firm: mort: gen: causand: febr:

Tanta olim Empiricorum sectae vis fuisse videtur et celebritas, ut apud eos, qui sese Rationales profitentur, parum etiamnum pristinae retineat autoritatis.

649. Troch: de Carabe, Terebinthina,
ad Γονοῤῥοίαν. Mastix, Crocus ♂

℞. Sem: Lactucae, Portulacae, Agni casti,
Rad: Osmundae regal:
Carabes, Mastiches, ⓐ ℥ß.
Acaciae,
c. 165. Troch: de Bolo, et de Capbura ⓐ ℈ij.
Coralli, Santali rubri, ⓐ ℈i.
Sem: Plantag: ℥i.
Sacchari R: ad pond: omn:
fl. Pulvis
Dosis ℥iß, hora ja ante pastum.
vel omittendo Saccharum, cum Syr: de
Rosis siccis fl. Massa pill: Dosis ℥i.

Bubo si diu exstiterit relaxans et emolliens
apponetur, ut ℞ Diachyli ℥j.
Ping: Gall: ℥ß. m.
c. 196. Sin vero jam suppuratu fuerit aliquantulum
per crebitudinem inguinem secabitur.
ac apertus mundo cum terebinth: mundabitur

℞. Opiatae Fernelij, Mithrid: Vet: Gal: ⓐ ℥ri
Cons: Buglossae, Fl: Genistae, et Anth: ⓐ ℥iij
m:
c. 169. Dosis ℥j vel ℥, matutinis horis.
At corpore vel jecore calidiore, adde
Conserv: refrig: ut Cichor: Nymph.
Ante et post coitum alexipharm: et ijs
q tota substantia lui sunt contraria, utitur,
victu sicciore, et exercitatione seu robore,
valeat, multitudinem pravor: sucor:
detrahendum. Partes qß genitales, vel
vino austero in quo decoct: scobs Guajaci,
myrtus, Balaustia, Acacia. vel lixivio
calido,

C.139. Si post exhibitionem decocti sudor profluere nollet, aqua calida plenos uteres, vel lapides candentes cum titionibus in vino extinctis pedibus ac genubus admovebimus.

Pustulae ultiraque signa manifeste appa- reant, spuma ex decocto sumpta siccanda et detergenda servit

C.146. Antequam prandium vel coenam sumpserit post haustum decoct, sumat semi cochlear seq: elect:

℞. Ligni indici subt: pulv: ℥i.
Santal: rubr: Ligni aloes, Thymi
Flor: Buglossae Borag: Ocymi ana ʒi.
Pulv: Diarrhod Abb: Diamusci dulcis,
Diambrae gr: x. cum
Syr: de Cort Citri, vel Cichor:
fi. Electuar.

NB. quod Hospes meus la Coudre, cum pro foemina icterica, et quae praeter Ischyriam Hypochondrij tensione laboraret, conficeret Emplastrum ex Meliloto, et de Mucilaginibus, postea ne chartae aut ventri nimium adhaereret, insper- serit parum Pulveris Ireos.
Deinde inter conficiendum moechte 33 ne omangeer Loch met water glad, om niet te cleven, contra quam in durioribus Empla- stris, ubi Oleum aptius erit.

Ung: Basilicum te Cats seer in't gebruyck om swerende vingeren te doen rypen
Ung: Enulatum int [illegible].
An febres curare quis possit corroborantibus, vel si naturam una expellere videatis per vomitum velle vomitorys, vel sudores aut urinas su- dorifers aut diureticis paulo ante accessio- nem adhibitis, praemissis tamen universalibus. ad quod conducent / Tabulae de Crisibus.

A.° M.D.C. XXIII.

Juny — In Stabulo Archiducissae Brabantiae, Bruxellis, vidi equum Hermaphroditum parvae staturae.

— ~~Inter~~ prope arcem Comitis de Hosu vidi lapideam do- munculam, cui in-fabricatam olim Comitissam ob commissum adulterium, ~~stantem~~, vivamque, ad extremum usque vitae halitum, referrent accolae.

IX. July — Parisiis in suburbio S. Germani, a la rue de boucherie a Auvers, bibi cum Viragine, opera nobis exhibente, et virili habitu induta, quae jam a temporibus Re- gis Henrici IV.ti sub equitatu Gallico militasset; neque unquam se viro miscuisset.

XIII.e Juny — cum Pons discederem Senlis (Sylvanectum), vidi in sylva inter- media VII arbores immensae altitudinis ex una ra- dice exortas, vocantque accolae les VII freres.

1. Parisiis in Ponte novo saepe hominem vidi tintin- nabulo stipem emendicantem, qui carebat oculis, naso, superiore labro, parte palati, et linguae.
2. Alium prope eum locum jacentem, cui tota pubes exesa esset.
3. Alium tumorem herniosum ad magnitudinem capitis in femore habentem.

℞. Mons.r ... Ferreris scheen des Conings van Vranckrijck soo ghelijck te syn, dat hem vele met verwonderings aensaghen.

1620. Multi hoc anno Epidemicis Variolis laborabant tum Parisiis, tum Cadomi.
J.r Jdev van Gezarys,
J.r Vander werff.
J.r Merode
Monsr. Bosman.

XIII.° Aug: Cadomi vidi Virginem, cui alter oculus bovino oculo major erat.

XVI. Aug. Cadomi juvenis XVIII annor: nobili stemmate ortus annos habens trecentos florentos, ducere<s> ~~[illegible]~~ cum sexa~~[illegible]~~genariam, paupterculam: ob q (more illic solito) turba puerorum cum cacabis et catinis immensas turbas excitantium ipso vesperi circa ædes confluebant; unde nuptijs impeditis factum divortium.

Charles Esmeri hospes meus Parisijs ex uxore sua habebat filium, quem Mater XIII.° mense demum enixa esset.

~~[illegible]~~, ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~.
~~[illegible]~~.

Cadomi vidi Mendicum tuberum instar pedis prominentem habentem.
2. in via cum irem ad forum
vidi alterum cui pectus n minus quam alteri dorsum prominerel.
3. hominem pube carentem

65J.

In Brabandt synde quam de tydinghe dat de Stadt in 's Coninghs handen gecomen was, dan te Parys comende verstondt de Engelssche afgeslagen te syn ende daerover niet minder getriompheerdt, als in de voorgaende victorie op 't Eylandt van Ste Martin vercregen, (waervan in de xxx vanen en l'Eglise de nostre Dame te Parys opgehangen syn) loopende drie dagen op de deuren der H. en roepende langhs de straaten slaa doot de H. waervan een groot gevlucht en gecryt ondtstondt. Ja selfs der H.H. Staten gesandt de gewoonliche sondaeghs predicatie staecken most. etc.

In Julio ondtstondt wederom een groten schrick, ter oorsaecke de Engelsche ontrent Calis geland synde geseght wierden de selve Stadt overwonnen te hebben. Waerover ontelbare posten daer na toe, als naer den Coningh gesonden wierden.

Niet was een daghelicht dreygement, dat by aldien den Coningh ofte Cardinael (met welcke sommige meer medelyden hadden als met den Coningh) eenigh ongheluck overquam de H. te sullen moeten besneeden.

My wierd te Parys geseght als dat de H. te Calis de Papisten 't geweer afgenomen hadden, doch aldaer comende contrarie bevonden.

a Pont l'Evecque wierde ich met Monsr. Endestych voor Engelsche uyt het graeuw naergeroepen.

Te Caen comende driemaell op 't Castell by den Lieutenandt van den Gouverneur Conte de Tresme ontboden, om dat wy voor Engelschen aengesien waeren: Ende door myn Brieff van recommendatie aen C. Beverslúys uyt geraeckt.

Aldaer verstaen dat sy de Nederlandsche schepen oock hevich aentasten dat sy in weerwil vande gouverneur, de schipper (Frans) meest doodschooten.

2. Billichius van Chylenburch wierde a la Froidem met geweer vervolght, willende hem doodslaen om dat hy den E. geleeck.

3. Alle de H. haer gewelen outnomen en opt castell gebraght, ja selfs mede haer bij gewesen soo wel edele als onedele.

4. Vermeyden hen de H. verboden buyten de deure te kycken, ja al waerdt dat ergens brand ond stondt, waer over de groote clock altydt geluydt wierd: Ende overal scherpe wacht gehoud.

5. Eene poorde toegemetst wierd, en den ander vastgesloten bleeff

6. Eenen Fr: Veron seer hevich alle dagen tegen de H. soo met predicatien, disputen, als libellen uytgevaeren; ja oock dat hy lesten Bochard met hem gedwongen is op 't Casteel te disputeren. Den lesten Bochard sich werdende wilde Fr: Veron de boeken van hem houden, seggende de fecht gewonnen te hebben, en de wapenen van syn vyandt hem toe te comen: Tot syn voornemen door des Princes bevelt niet commende comen, wilde de selve branden, om datse ketters waeren.

Non le vouloir, mais le pouvoir luy manqua. Serres.
// Non voluntas, sed potestas ipsi defuit.

Au prestre, cousin: au rendre, fils de putain.
// Am leijhen, vetter: am widergeben, hurensohn.
Leendt dyn vrundt, maendt dyn vyandt.

Courte messe, et long disner. // Een kort gebedt, een lange maeltyd.

Il faut les grands seigneurs courtizer et chercher:
Venir a leur lever, venir a leur coucher. Ronsard.
// men moet de groote heeren liefkosen, en soecken,
kommen als sy opstaen en slapen gaen.

Se mettre sur son bien dire. // staen op syn wel-spreken.

→ Celuy a grand envie de mascher merde, qui en mange le sac. // is magnum desiderium habet mandendi merdam, qui ejus saccum edit. in σκατοφάγους.

Il vous faut mettre en cage, pour vous apprendre a parler.
// Caveæ includendus, ut loqui discas. in πολυλόγους.

Il destoupe un trou, pour boucher l'autre. // Versuram facit.

Ces playes la sont aisées a guerir. du Vair.
// Ista vulnera facilia sanatu sunt.

l'aime la bouche imitante la Rose. Ronsard. Amo rosam Os.

« Mais pourquoy, fols humains, allez-vous compassant
« Du compas de vos sens les faits du Tout-puissant? Bartas

— vous n'avez pas bien chaussé vos lunettes.
// ghy hebt u brill niet wel opgeset.

ils sonts morts et enterrez. sy syn gestorven en begraven.
il a esté pendu et estranglé. hy is gehangen en geworgt.
j'ay beu et mangé. Ick heb gegeten en gedronken.

→ Laissons les ceremonies aux prestres, ils n'ont autre chose a faire. Relinquamus sacerdotibus ceremonias, quibus nihil aliud habent agendum.

Faire faire. // curare faciendum.

Maistresse, croyez-moy, je ne fay que pleurer. Ronsard.
// — ick doe niet als weenen.

.... je crains a loger // timeo hospitio excipere
.... un si jeune estranger. Ronsard tam juvenem extraneum.

Cela fait, quand un cœur seroit un froid glaçon,
Il sentira le feu. — — Ronsard. // hoc facto, licet cor esset frigidius glaciei frustrum, sentiret ignem.

→ Gardez-vous du devant d'une femme, et du derriere d'une mule. // Cave tibi ab anteriori mulieris, et a posteriori mulae parte.

Apperceevant qu'en bref elle feroit pieds neufs, et qu'elle pisseroit bien tost des os. Rabelais.
// animadvertens quod intra paucum tempus factura erat noves pedes, et quod mictura erat brevi ossa. — de Paritura.

Ce m'est tout un. // nihil mea interest.

J'en suis bien aise. // net bes ick wel blyde.

Y a-il des tripots en cette ville? // Zynder [illegible]
— Combien y en a-il.? R. Il y en a deux.

Il y en a tousjours beaucoup de monde, qui se pourmient
// daer is alle tyts — veel volcks, die daer [illegible]

Vous avez tant beu, que vous vous en trouvez mal.
// gij hebt, etc ... dat gy u daerom qualick bevindt.

Je ne m'en soucie pas, ce m'est tout un.
// Ick geef der niet om, t is my [illegible] veel.

On dit qu'il est fol qui s'oublie, ne vous souciez.
// dicitis stultus, die syn selfs vergeet. etc.

Ces souliers te sont bien aises: et vienent vous bien:
mais les miens ne me sont pas propres, car ils me serrent trop le pied: donnez moy d'autres, je croy que c'est ce, qu'il me faut. voila mon cas, ils me sont bons.

Ce seroit persuader a un sainct quitter sa religion—.

Tout ainsi {qu'il vous plaira, / que vous voudrez}, je ne m'en soucie pas, ce m'est tout un. // al so gy wildt, ich geeffer niet om, 't is my al eens.

Ayez un peu patience que j'aye pris , qui soit a ma main, & bien propre de fait.

Taschez plustost a le consoler: Comme vous desiriez de l'estre en pareil cas. // ... gelyck gy wilde dat u ge schiede in sulcken geval.

Le naviere, qui n'a point de gouvernail, est agité ça & la des ondes. // Navis sine gubernaculo huc illuc ab undis agitatur.

Croiez vous venir en France sans estre trompé.

Quelque-fois moins entendus sont venus {a bout. / a sa fin. / au but.}

Aller au devant, & a la rencontre.

Recevoir, ou accueillir quelqu'un a son logis, avec un doux-courtois accueil.

Ce n'est pas à dire, que, &c.

Fuyans tant que faire se pourra les rudes & aigües reparties.

Approcher & parler toutes & quantesfois qu'ils voudront.

De la façon que l'on peut dire que les grands, qui sont affables, tiennent la clef des coeurs ~~humains~~ des hommes.

Luy donnant le choix de l'une ou l'autre, pour sa re// compense.

Il ne laissera pas d'y perdre, si la fortune luy est contraire, mais si elle luy en dit, il l'a sçaura mieux mesnager qu'un autre.

le discours & les exemples du vieil temps sont entretiens ordinaires de ma solitude.

Qui va sans consteau, perd maint bon morceau.

En {drap couleur, / vin saveur, / advocat eloquence, / femme contenence.}

Qui fait tout ce qu'il peut, doubt estre excusé,
ne manquez en diligence, je ne vous manqueray en recom// pense.

Mons.r de Pr[illegible]

authez illius diatartari, quod habes p. 31.
Rosarum odorem ferre nequit —

filius Consiliarij

ex peste obijt A.o 1626 sepultus in simiterio
cum hoc Epitaphio prope ædem in suburbiis

Stemma, Gradus, Virtus, poscunt insignia sepulchri
At cum plebe locat me miseranda Lues.

Heraclitus Physicus dicere solebat —
τὴν οἴησιν ἐγκοπὴν προκοπῆς. Persuasionem
esse impedimentum profectus. —
vide. Hiern. mod: stud: med:

Pythagoras dicebat. Cor non manducabis, hoc est, nimijs
studiorum curis id non exedes. Quidam omnia
scire volunt, at ὁ χρήσιμ' εἰδώς, οὐχ' ὁ πολλ'
εἰδὼς, σοφός, dicit Æschylus. J.H.A.I.

Tot een outsteeckinge bris op de [illegible] [illegible] synde
van [illegible] spoor. ℞. Nutritum, quo fricetur circum
circa, dein ℞ Emplastr: diapompholyg: quod
imponere. la couldre.

Cadomi ad Portam de la maison de Ville
Ung dieu, ung Roy, une foy, une loy.

Jesuitæ in pag: aversa tituli rudimen-
torum puerilium Cadomi.

Nil dici solet, quod dictum sit prius.

Si quis erit, ~~[illegible]~~ qui te furto crevisse loquatur,
Et te vix aliquid dicat habere ~~suum~~
Nil tu, parve liber, dictis mordacibus obsta,
Id modo dic, alij quid dederere simus?

Joubertus T. de Error: popul: T. 1.

La Theologie a le soin principal de l'ame: & apres elle la Philosophie morale. La Jurisprudence, retrainte aux loix humaines, traitte des biens & appartenances de l'homme, rendant a chacun le sien. Entre deux est la Medecine, conservant le corps en santé, chassant les maladies, et preservant de mort, autant que Dieu le permet. Donc si l'excellence des professions est estimee des subjects, comme elle doibt estre, la Medecine tiendra le second lieu. Car l'ame est plus que le corps, & le corps †. que le vestiment ——. —— etc.

†. || VI. Matth: 25.
|| XII. Lucae. 23.

— Puis donc que l'homme est la chose plus digne qui soit au monde, la science ordonnee pour sa personne est la plus excellente de toutes, apres celle qui concerne proprement son createur. Car l'homme est la plus digne creature de toutes: & par consequent, l'art ou science, qui le maintient en vie & santé, est le plus excellent de tous les arts humains.

INVENTUM MEDICINA MEUM EST, inqt Apollo apud Ovid: Metam: quod Hemistichion insculptum, simul cum Sole, miuoi sigillo facultatis Medicae Academiae Cadomensis.

Les histoires prophanes attribuent l'invention de la Medicine, au Dieu Apollo, qui est le Soleil: signifians que de luy procede la vertu des plantes, & autres medicaments que la terre produit. Dont ils font qu' Æsculape, le premier qui a faict profession de cest art, fut son fils, pere de Machaon & Podalyre, Medicins vulneraires (autrement dits Chirurgiens) qui furent en la guerre de Troye; de laquelle l'histoire est des plus anciennes du monde.

Vray est que les Romains s'en sont passez environ six cents ans, en ayants horreur, pour la cruauté de quelques Chirurgiens venus de Grece, nation a eux fort suspecte.

||

// suspecte. Mais depuis en çà, les Medicins ont esté bien honorez, respectez & entretenus à Rome, tenus au ranc des nobles & chevaliers.

Hipp:

Il y a plusieurs Medicins de nom & reputation, mais peu de fait. Car il faut à celuy qui doit vrayement acquerir la cognoissance de Medicine, avoir ces six conditions: I. le Naturel, II. la Discipline, III, les bonnes mœurs, IV. la doctrine des son enfance, V, aymer la peine, VI, & avoir le temps requis, &c. Avec ces il viendra bon Medicin, non seulement de nom, ains aussi de fait.

A. Gaudinus prof.r Cadomensis xxiv.o Octobr: 1620.
de Quartanae curatione agens

veteres, ut Gal: hanc curabant Vomi-
torio leni, et Theriacae exhibitione pridie
Paroxysmi.

Contingit in Quartana saepe ut Lien scirrhus
incurrat, quem optime curabis exhibitione
chalybe — Chalybis. ℞. Chalybis pp ʒj. // Dosis enim ℈j.
Cons: flor: Malvae
Capill: Vener: ana ʒij
fi. Boli tres

Decto Chinae. quorum unus exhibeatur, et statim superbibendo
seq: potionem
℞. Rad: Chinae ℥iß. bulliat in
jure pulli ad ℥vij, postea
adde Fumar: Melissae, Borag: utriusq:
Scolopendr: ana M. j. bulliat ad ℥vi
Colatur: q.s.

[Empl.]

Lien. — tum illinatur regio Lienis Butyro insulso,
Ol: Amygd: dulc:

Suffitu — postea q.s. foveatur vapore ex Decto emollientis
in lapidem pyritem aut molarem candentem
infusione, per tubum excepto in Region: Lienis,

Ceroto. — tum statim imponatur Gummi Ammoniac:
in decto Scolopendr. dissolutum (non vero in
aceto propter exulceratam a suffitu partem)
cum pauca Resina in formam Ceroti.

NB. quando inter se disceptant authores an in
Synocho Venam secare liceat, usq: ad Animi
deliquium (quomodo saepe eam se jugulasse
Galenus gloriatur levi prorumpente vomi-
tione, et sudore) quod non fecerit id
Galenus ad usq: Syncopen, sed Lipothymiam

NB. Diacatholicon duplicata dosi Caronii, Montispeliad. &c. solere infundi per noctem, sicuti Rhabarbarum v.G. ℞. Decocti alius laxantis q.s. pro dosi, infunde Diacathol: ℥ij (ad summum) + noctes mane post levem ebullitionem cola. quod vocant Diacathol: clarif: si. Haustus. vel ℞. Fol: Sennae orient: ℥iij. Sem Anisi ℥ß, coquo in Decti Hordei q.s. infundo ~~...~~ + Rhabarb: opt: ℥iß. Cinnam: ℈j. + horas duas aut iij in colatura infundo Cathol: ℥j. mane facta levi ebullitione, Colatum detur aliquid. de Monsr. la Coulerd.

meminit hujus, Sennert: inst: p: 1193. 1194.

+ posset forsan majori dosi infundi quandoquidem menstruum ob fol.[a] Sennae incoctas vires muccaginosum sit: et viscidum nimis, unde etiam multi Rhabarbarum separatis in Aq. Cichory infundunt.

Vide an Hollerius nullibi hujus Diacatholici clarificati meminerit ?

Julepi Rosati seu Alexandrini descriptio est apud Mollerum in ______ et Renodaeum in dispens: sub nomine Syrupi Regij.

Syr: de Cinnam: ______
Syr: ~~Lati~~ exhilarans Laurentij } ap. Renod.

Febris ardens alia { continua { continens.
interpolata.
intermittens.

Intermittentis fomes in cysti fellis est, seu bile excrementitia est: continuae vero in bile putrescente intra massam sanguineam est: solius. n. bilis excrementitiae est per periodos moveri.

IIIo Novembr: Agaudimis in Lectione.

ad Ardentis febris curam. A Gaudinus.

In pharmacia ad Febrem ardentem obstruen-dum ~~n~~ deberet praescribi vel purgantia vel alterantia ut sunt Syr: de Limonib. de Succo Citri, Acetosae etc. et similia acida, Cavendum .n. sedulo a rebus dulcibus, quae sitim augent, et febrem: sitim quidem ratione vaporum tumidorum sublatorum, febrem vero quod dulcia bilem augeant,

In venae sectione notandum Arabes eam non admittere: quod febris biliosa sit ac caco-chymica, sed notandum Galenum eam recte admittere ob ventilationem (quae hic requiritur) neque enim bilis excrementitia hic est morbi causa, sed sanguis biliosus.

Saepe in continuis febribus crisis non fit aut per haemorrhag: sudores, urinas etc sed et aliquando per abscessus et sputum crassum, idque in viribus debilibus ani-mae magna tenacitate.

Senes puris ardentibus nunquam corripiuntur, judicanturque optime per alvi feces, non item per sudores, quia sic crassiora manent dissipatis tenuioribus, recidivamque mi-nantur.

Juvenes saepissime hac febri liberantur per Haemorrhagiam; quamvis contra statuat ~~Fernel: n. Meth:~~

quem ~~tamen~~ refutat Hipp: l. 1. Epid. t. 4. et Hor: Augenius proprio capite.

650. Libra Rhotomagensis non capit plus quam ℥ ix ß. Cum contra Cadomi libra Medica contineat ℥ xii. i. tres quartas libræ Mercatorum, seu sesqui libram nummariam.
Notandum, quosdam Libram Medicam cum libra Mercatorum æquo ponderosam esse debere velint, et sic eorum ℥ j. æquivalebit Cadomensi ℥ j ʒ viii.
Rhotomag: ℥ j ʒ vi ß.

in Morelli Systemate pa 161. corrigenda.
ponatur post Amygdalatum.
Hordeatum,
post Ptisanam,
Diæta.
post Trochisc:
Muscardini. quos tamen author rectius sub Trochiscis comprehendit p. 254.

162. Insessus seu Semicupium. ✝
91. Embrocatio et Irrigatio.
Linimentum,
Unguent: etc.
post propria partibus quibusdam ✝ Capiti { Frontale. Oxyrrhodinum. Cucupha.
Oculis Collyrium,
etc.

Alcohol Chymicis signat subtilissimum quid, ut Alcohol vini, redactus pulvis in alcohol i. impalpabilem (ut loquuntur) pulverem.

VIVE LE ROY.

Vive Louys dans Paris,
Hors Paris VIVE LOUIS.

Vive Louys en asseûrance.
Vive Louis Roy de France.

Vive Louis a toûtes ses lois.
Vive Louis vainceûr des Anglois.

Vive Louis en sa citadelle.
Vive Louis en la Rochelle.

Vive Louis & son espée.
Vive Louis en son armee.

Vive Louis en ses estats.
Vive Louis & ses soldats.

Vive Louis en toûs lieûx.
Vive Louis parmi les Dieûx.

Vive Louis malgré d'envie.
Vive Louis en Normandie.

VIVE LE ROY.

L.

ad Portam Urbis Cadomi,
VIVAT LUDOVICUS REX FRANCORUM.
VIVAT LUDOVICUS IN ÆTERNUM.

Versûs hi scripti habe-
bantur ad Valvas Collegii
Societatis Jesu Cadomi.
clↄ.Iↄc.xxviii. 14 Novẽber.

7 Monsr Klootius, et Axelius te Pont l'Eveque van het graauw vervolght, en by de Gouverneur gebracht. Quamen van Cais, hebbende den 13 Octob. wederom gedwongen een pas poort aen de te nemen tot haer bevrydinghe.

8. In Septembri met ons vyff neder-landers te Cais in de Poort voor vyanden aengesien, loopende de borgers alt'samen naer het geweer, ende dwongen eenighe pelgrims (op haer maniere bardisoendheit dragende) dadelick de Poort uit te gaen, op dat wy de selve niet aenveerden souden.

9. In de selve maendt volle maen synde, en de Engelsche naer de stadt varende, wierden de H. gelyck oock mede op andere tyden ge- waerschouwdt voor haer te sien.

10. Op den Sterchen-avondt Dr Wiegmans met twee priesters al disputerende t'onsen huyse comende vergaderden 't graauw in grooten menichte nauwelicht lydende dat Monsr la Coulder syn winchel sloot.

11. Van d' Engel: eenighe Holl: schepen (daer Monsr Keyser mede by was) aengehaeldt synde, wierdt 't selve geacht pro forma geschiedt te syn.

12. XI.º Octob: aenstonden drie Eng: schepen voor de stadt gebleven te syn. ende dat te Lyons eenighe H. opgehangen, en de rest verjaeght waren, om dat sy de ringen der deuren vergiftigende de pest alsoo in de stadt gebracht hadden.

Ecclesiastici 38.

De Medecijn comt van den Alderhoochsten. vers.7.

De Heere laet de Medecijne uyt der aerden wassen, ende een verstandich Man en veracht se niet. vers.8.

Eert den Medecijn met behoorlycker eere. vers.6.

Laet den Medecijn tot u comen, want de Heere heeft hem geschapen. vers.16.

Hy heeft den Mensche sulcken Const ghegheven, op dat hy ghepresen worde in zijn wonderdaden. vers.10.

Iesai.38.21. 2.Reg.20.7.

Iesaias beval, datmen een plaester van vijghen soude nemen, ende die legghen op die sweere Hiskia, op dat hy ghesont mochte worden.

660a

En denckt doch niet, dat dit wil door zijn ſpraken,
Raedt gheven dy: want t'wort uyt jonſten aert,
Gheghewen ſlechts, end' t'ſchijnt t'wil t'uwenwaert,
Oock weſen ſiet, ſoo Vloedt de Zee wil naken.

Van wie wordt doch den Jacht-hondt meer bemindt,
Als van ſulck een, die t'jaghen onderwindt?
End' wie werdt dit, het dan dy aenghename?

Jalapa, seu Radix Gelab ad ʒj pulverisata et cum liquore idoneo assumpta non minus quam Mechoacan Aquas ducit.

videtur haec Radix esse Radix Apios antiquorum quam scribunt esse rotundam instar pyri, et intus albam, adhaec purgandi vim habere, quae omnia videre est in Jalapa: quae mecum in taleolos conscissa rotunda, intus alba, et ut diximus Hydragoga est. Malo ergo quam pro Radice Apios Radicem Chinae substituunt, quae tamen non purgat.

Pineoli purgantes nigrum corticem et quantitatem fere aequalem Baccis lauri habent, nucleum candidum, quorum N.o iij. purgare asserebat Mons.r la Couldre, praecipue Aquas: Adeoque Podagrico felici successu se exhibuisse: quin et Monachus eorum usu se a Quartana liberatum ajebat, vocabatque les Granadins, vulgo Pinjons des Indes, ou purgatifs.

Hoc [illegible] pillulis [illegible] Mons.r Br: Dorret a Leydis.

D.43. ℞. Massae pill: Cochiar ʒij.

pill: Aurear ʒj.

Scammonij praeparati ℈j.

cum Syr: Rosar: solut: fi. Massa.

Dosis ℈j, ex qua fi. V, VII, vel IX pill:

ad Phthiriasin fi. suffumigatio vestium ex Mercurio liquato in crucibulo supra ignem — et le bonnet ou povera suffumiger avec le mesme, et capiti imponere.

videtur ☿ omnibus modis resistere pediculis, sive cum saliva illitus, sive cum alijs, sive Aq: ☿, sive Aq: sublimati.

662. Joannes Casserius Amsterodamensis, Medicinae Candidatus. Cadomi. A.o 1620. xxvii Octobr: ex Consilio G. Morisij seqq: Medicinis usus ad Scabiem.
℞. Rad: Graminis: Oxalid: ana ℥i.
Enulae camp: Polypody quercin: ana ℥ß.
Cichory totius, Endiviae,
Scabiosae, Scolopendr: ana mß.
Sem: foeniculi ʒi   fi. Decoctio
In colatura pro dosi infundo
fol: Oriental: ℥ß.   Rhei electi ʒiß.
Santali citrini ℈i.
in expressione dissolve Conf: Hamech ʒiij.
Syr: de Cich: simpl: ℥i.
Capiat cras mane ii horis ante jusculum. fi. potio.

2.

postridie Venae sectionem in Basilica dextra imperavit ad ℥x.

3.

tum inunctionem locorum articulorum cum Vng: Neapolitano. (at notandum quod Cadomi in frequentiori usu esset Vng: Emulatum.

4.

suamet propria suasione assumpsit viii.o Novembr:
℞. Bened: laxativ: ℥i
Conf: Hamech ʒij. pro Bolo.
matutinum Bened: laxat: ℥ß, Conf: Hamech ʒiij.

321. ad Hypercatharsin Theriacam novam veterem scribit Galen: in tract: de Theriaca ad Pison: et Schmart: de Dysenteria.

ad Dysenteriam. ☩ Johan Magirus, Amsterdamens.
℞. Micae Panis candidi recentis et calidi q.s. imbuatur Oleo Olivar: a ad consistentiam offae, et sit pro cibo. tum etiam (et s.v. Saccharo condiatur.)
℞. Lactis vaccini dulcis 2 mingelen.
Vitellor: Ovor: N.o vi,
coquatur ad dimidias, et sit pro potu.

663. Jacobus Axelius Amsterodamensis Med.ae Candidatus qui (dum una nobiscum Cadomi ob Doctoratus Gradum moraretur, nec tamen cum ipsius Academiae Professoribus conveniret) querulus de totius corporis ingenti ardore post assumpt: Diatartari ℥i. consulente Gabr: Moricio his medicinis usus. —

VI.° Octobr: 1628 ℞. Decoct: malvae, Bismalvae, Violar: Parietar: flor: Camom: sem. Anisi, foenic: ℔j.
in qua dissolve Cathol: Looch de Cassia, ana ℥vi.
Mel: Viol: Sacch: rubri, ana ℥iß.
ft. Enema injiciendum illico.

2.

℞. Cichorei totius, Endiv: Scariolae
Adianthi, Scolopendr: ana Mj.
flor: III cordial: ana Pj.
Sem: Melon: foeniculi, ana ʒij.
Passular: Glycyrrhizae rasae, ana ℥ß.
ft. decoctio. In colatura ℔j. clarificata et Cinnam.° cum Santalo citrino aromatisata dissolve Syr: Capillar: Viol: ana ℥ij.
ft. Apozema pro IV dosibus. Sumat horis convenientibus.

Cubebae ex propria substantia voci clarificandae prosunt. ad qd. v. Rondelet:

Cassia pro Clysteribus, seu Looch de Cassia. Aud: X. Enchir:

CASPARUS WOLPHIUS TIGURINUS MEDICUS (in Praefat: ad lib: Gynaeciorum Basil: A.° 1586 III. vol: in IV.° editos) scribit se de Morbo generosae cujusdam mulieris praeceptorem suum Gesnerum consilij petendi gratia convenisse: idq; se in his alysq; difficilioribus casibus et saepe, et libenter fecisse fatetur.

Trochisci de Myrrha propria facultate expurgant uterum, si parentur cum Elleboro, expurgabunt Melancholiam, idcoq; in Cancro uteri (in quo Melancholiae purgatio imprimis necessaria) curare solet Mercurialis ut pharmacopola paratos habeat hos Trochiscos de Myrrha cum Elleboro. HM. IV. de Morb: mul: 20.
[D.42.]

Trochisci de Myrrha. menses valide cient, morbisque ex earum suppressione medentur, secundinas et foetum mortuum excludunt. Fern. meth. VII. 479.

669. Mulieri XXXVI annor: Cadomi lippitudine laboranti
D. Andreas Gaudinus Medicinae professor Regius
et Decanus A.° cIↃ.IↃC.XXVIII. 26° Octobris
haec sequentia praescripsit

℞. Massae pill: sine quibus,
aurearum, ana ʒj.
cum Aqua foeniculi fi. pill: N.° VI.
capt post mediam noctem levi praecedente coena.

2.

Admoveatur Empl: Vesicatorium retro aures dextras.

3.

℞. Trochisc: alb: Rhasis sine Opio
Saccari candi ana ʒj.
cum Aq: Rosar: et foeniculi fi. Collyrium.
instillentur guttae aliquot in oculum saepius in die,
tepide.

XVIII.° Novembr: 1620// inter IV.am et V.am vespertinam
Cadomi in Vico D. Johannis.
honesta Matrona a filio mentis impote (XX annos
nato) gula praeciditur.

670. Syr: de Hispidula seu Pede Cati ante XX annos paucis cognitum, Cadomi in usum primus reduxit D.s de Regnaudiere, adeo ut ad ipsum tanquam ad aram omnes concurrerent Asthmatici, Tussientes, Rauci, et similibus pectoris ac asperae arteriae morbis laborantes: his enim proprietate quadam medetur. Est.a. Pes Cati, ut supra diximus Pilosellae species

crescens prope Parrhisios ac Rhotomagum, imprimis vero apud Uvellos, les Percherons hodie dictos, nunc regionis le Perche, un petite province ab Franciam, ab Normaniam contingens, XXX miliaribus Parrhisijs distans, versus Caen, proche Verneuil.

Syr: de Hispidula lenit et deterget, cujus succedanea
esse possunt, Syr: de Prassio, de Capill. ♀
ac imprimis de Tussilagin: nisi quod magis
detergat quam Tussil: minus quam de Prassio.

Sulphur et vim exsiccandi Alexteribus convenit, unde Ol: △, cum Conserva Ros: vel flores Sulph: in tabellis phthisi medetur, ut et Fl: Benzoini.

v. et Quercet: pharmac: Scammonium insignem acrimoniam in se habet, q. corrigitur coctione in Cotoneo (de quo Fernel: v. meth: 9.) quidam tamen corrigunt fumo △ sed utrum melius an malius? quandoquidem △ ipsum quoque acre sit, ac propter acrimoniam fumus eius homines tussire faciat.

[D.49.] Syr: de Pomis redolentibus, fit ex illis pomis, q. corrupte Cadomi ..... pro courtpendus .i. curtipendula appellant.

Pill: de Aloe cum Ammoniaco. Schyron: p. 410.
℞. Aloes Succotrinae electae ℥j.
Myrrhae opt: ℥ß.
Gum: Ammoniaci recentis ℥ij.
[D.43.] Croci ʒj. malaxentur simul cum
Melle Rosato colato, et fi. Massa pill.
ex ʒj. fi. pill: vii.
Egregie siccando humida corpora a peste pestilenti praeservant, si semel in hebdomada mane, aut post primum somnum sumantur N.° iij.

In Odontalgia Schyron: p. 224. improbat Emplastra illa parva ex Mastiche, probat .a. ut fiant ex Emplastro contra Rupturam.

Ad Coitum probat Fern: vii. Meth: p: 470. Diasatyrion.

ad Oculorum maculas et ruborem
℞. Sacchari candi quart: j.
Aluminis ℥iß. pulverisa,
quem pulverem sal by op twee sleclits [illegible] by legges tusschen twee stroinyngs off eyuwaet, en neempt dat slym dat daer affvaelt, en doet dit onder door eij [illegible] wassende ... d'ooghen mane et vesperi.

~~ad Colůmelli: [illegible] de Sent~~

~~Cr: [illegible] Bf. Diago: ga: XV~~ .

Ao 1612 Starræ graciæ in Normannia Chirur=
gus Civi cuidam Lue ♀ infecto consilium dedit,
ut si hoc malo liberari vellet, intactam virginis
supprimeret, ac sic virulentum omne in ejus sinum
transfunderet: quare is se in ganeum contulit
distans uno ab urbe lapide, flagitans ut sibi
junior aliqua & inviolata virgo porrigeretur,
tum junior lenæ filia allicit & secum abdu=
cit honestiss.i alicujus mercatoris pannarii
filiolam juvenculam, & necdum muliebris pa=
tientiæ compotem; quam cum corrumpere
conaretur, nec capax tenellus sinus esset virgæ,
cultro meretrices pudendum amplius reddidere,
posteaque consilii expertes, et desperatæ ob com=
missum scelus miseram puellam in furnum candentem
injecere, combusseresque. Diligenti tandem con=
sanguineorum indagatione hoc tantum latro=
cinium palam factum fuit: Duæque meretrices
cum matre Lena strangulatæ, altera ibi=
dem lena viva (ferreis ~~tanaliis~~ pinis candenti ma=
milla dextra præcisa) rogo traduntur.

Vicarius l'Eglise de notre Dame

Ad Haemorrhoid: sicc:

℞. Vitelli Ovi No j.
Terebinth: Ven:
Sem: Coriandr: Coc ℥ß.
Rosar: P. ß.
Ol: ovor: q.s. fi. Unguent.

1c.149.

Pro Daubusse.

Ad Haemorrh: aptus.

Rp. Ung: Rosati ℥ß
Dialtheae,
alb: camph: ana ʒii.
Pulv: Aloes sotar ʒi.
Mastichis ʒß.

c. 149.

667. Vir kinderen settrighe hoofden
// Met Rynsche wyn ende kernkes sout gebet
// Met Bootir (tot bruynighs gebraden ende op coldt waater gegoten, dat se soutighs worden mach) gestreecken,
// De Minnen moet alle avondt met Boontjes hoolwortel drincken.

De dietricks om de Nates sal overschelten,
Paix oliv, & Schapen-ongel. ℞. Micam panis candidi cum Lacte in formam pultis coque, et cum Linteo toco affecto applica.

Vng: alb: camphor: ~. Pharm: August.

Ad Vermes puerorum:

℞. Fellis bubuli ℥ß.
Ol: Sabini, gtt: ij.
Empirica. Aloes ʒ iij
Colocynth: gr: iv.
Succi Absynth: q.s. ut fi. Empl.
umbilico applic: forma dalori imp: aut palmae manuus.

Agrippa alibi

occultam suam scientiam conatur tueri etiam hoc argumento, quod Lippus alium etiam lippientem faciat.

Ad Arthritidem, ℞. Urticae parvae, jonghen brandnetel, stoot in een mortier,
Empir: dum ℞. Succi ejus pint: j.
Spir: Vini opt, ℞.
intinge linteum, quo tove affect: locum iij vel iv.
moet in vitro bene clausa bewaren

660. Ex Sch: D: Cl: Ouwerschie.

voor Borstu boosheijt was kleijne kinderen.

℞. Vng: Nicotiani ℥i · Pulv: Aristoloch: fabac. ʒj. m.

// ℞. Boter, bruijn gemaeckt, en gegoten op waeter en azijn, dan doetter bij wat was en Ceruse.

Voor Haerworm

℞. Vng: Albi camphor: ℥ijß. ☿ extincti ʒijß. flor: ♀ ʒij. Ol: Ros: q.s. m. fi. Linim:

Cicatricem delens. ℞. Liquor: Tart: ʒij. Gum: Tragac: ʒi. m. et postea imponito plumbum.

ad Faciei rugas et maculas.

℞. Amygdal: amar: Mellis, Succi bulbor: lilior: Ceræ ana q.s. m.

ad Pediculos. ℞. Sacculum reserv: ☿, vestibq insut.

Sparadrapon ad Vulnera egregium fit ex succo Millefolij, ei bis vel quater intingendo linteum et semper exsiccando, quod Vulneri apponatur.

ad Pleuritidem

℞. Sem: Vrticæ ℈i. cum Syr: Viol: aut Capill ♀ fi. linctus.

ad facile expectorandum viscosum et peccant: hum:

ad Diversionem doloris, in Dente, Capite, vel alibi.

℞. Allium coctum, impone L.A.

Si cui in corpore casu sit aliqd fractum.

℞. Oculor: Cancri ʒij. 🜄 Vini opt: ana ℥ij m.

LEO MAGNUS.

validiora sunt Exempla, quam verba; et planius opere docetur, quam voce.

Syr: de Scolopendrio J: Hagij. p: 404.

Gerrit timmerman syn handt gebrandt hebbende met een ketel rechte die in brandt raeckte, wanneer hy rechtomme machte, om te ... van de silveren vloot.

ambusta.

℞ Ol: Nivar:
Album: Ovor: C̄ q.s. m. fi. Unguentum.

Item ... boyckie in de voet getreden hebbende is ... met ... in doeckes gedaen om de voet geslagen, soo dat hy de ... aentreckende ... voortginge, ... door de ... binnen ... van de avond in ... -troch

rest op het sterwerken

Anneken ... in d'ooge gehouden hebbende ... pockens, wierdt ... van D. ... Gall ongemeen ... geraegt, ... gesloten, met Canary-suycker gepulveriseert in d'ooge gestrooyt, ex consilio Apothec: Bor.

Daerenboven ex cons: ... Werck met een wit van een ey ... agter d'oor geleggt,

Haer broeder met ... selfde Epithema agter d'oor van ... ooge ... de pockens gehouden, ooch ...

Lf. p: 506.

~~Pulvis Haemastaticus~~ | ~~valet etiam in haemorrhoid:~~
~~℞ Thuris | Aloes. &c.~~

Haemorrhoidum cura. Lf. p: 499. &c.

Pinguedinum Anguillae quomodo praeparare deceat, quae conferat ad haemorrhoid: p: 509.

Constipationi Ventris in infantibus, cura Lf. II. 16.

Fella omnia solvunt ventrem. ibid.

Carnes exsiccationi putrefactae, & pulverisatae abstergunt ab humiditate nitrosa faciente vesicas, & exiccant gingivas. II: 17.

Ol: Caepe compos: quomodo fiat pro Auribus. II. 27.

~~Aphthae infantium~~ II. 23.

Anodyna egregia. II. 67.

Testa solutiva. II. 58. seu

Esomphalion. II. 57.

Syriasis. i. Capitis infantium ardor. II. 69.

Iliacus dolor infantium ut curetur. II. 102.

Mont: Consil: p: 523. a.

Cichorium nutrit hepar arefactum & obstructionum aperit.

Electuarium hepar confortans, & impinguans, nutriens, ac venas Mesaraicas aperiens, post fluxum hepaticum.

Syr: de Cichorio cum Rheo (in ℥i. Syr: de Cichorio Nicoli, addito ℈i. Rhabarb:) attenuat, purgatque bilem ac pituitam.

p: 255. a.

In Officia Chirurgi | non decet nos intromittere.

De bladeren van Pastinaca tenuifolia, Geele wortele, viridia contusa et imposita mundificant antiqua vulnera crurum. R. in Adv. 1061. a.

Schelletjes van beetens ex alis gescheelde Peekens.

Aqua staphylina (water van pastinaken) in fine May conficienda. R. in Adv. 1064. b.

Pastinaca alia
- tenuifolia
  - sativa
    - lutea, Peen, geele wortelen.
    - rubens, Caroten.
  - silvestris, Vogelnest, Croonkens ruyde.
- latifolia
  - sativa, gemeene pastinaken. Pastinaca veterum, domestica, etc.
  - silvestris, Elaphoboscum, wilde pastinaken. ——. —

Beta alia
- alba
- rubra,
  - forma albae similis, solo colore differens, gemeene roode beete.
  - radice magna, et rescibili (soodanige staet in de stede goet is) Romana, dicta: Roomsche beete.

Adv. 969.

Ceratum de Pelle arietina pro herniosis. Mont: Cons: p. 745.

Pill: de Hiera simpl: ibid: p. 744.

673. **D. Stratin in Anatomia. xxi. Januarii.**

Cutis optime B. de huyt, nam 't vel etiam ad membranas extenditr, aengelkent.

Pinguedo, 't vet, facile liquefit, difficulter concrescit.
Adeps, ongel, difficile liquefit, facile concrescit.
Axungia (secund: aliquos) solis bestiis peculiaris.

Die met d'extyyinge requirel syn, werden gevoeglijckest alleen door de Sweetgaten.

Hypochondriaci Morbi his Regionibus familiares, sic dicti quod ἀπὸ τοῖς χόνδροις, v. Cartilaginibus, Craecke-beens, nomen habeant, quali substantia maxima ex parte præditæ sunt Costæ spuriæ, de korte ribben.

Peritonæum de Buyck-sack.
Omentum 't net

Venter inferior ~~dividitr in tres partes (quæ ver~~ circumscribitr osse pectoris, 't hanter beyeldt, costis spuriis, heupbeenen.) dividitr in partes

- Anteriorem, quæ rursum in tres partes.
  - Epigastrium, quæ ab osse pectoris et costis spuriis ad regionem umbilicarem extenditr, cujusque
    - Medium, nomen generis retinet.
    - Latera, Hypochondria vocantr.
  - Regio Umbilicar: quæ duobus circiter digitis infra et supra Umbilicum circumscribitur, cujusque
    - Medium nomen generis retinet.
    - Latera, quia illic venter vacuus videtr, unde et B. 't dun, twieck des buycks.
  - Hypogastrium ab umbilicari regione usque ad pubem
    - Medium nomen generis retinet.
    - Latera, Ilea dicuntr, quia illic Ilea sita potissimum sunt.
- Posteriorem, quæ vel
  - Superior, Lumbi.
  - Inferior, Renes. a[b] vinitudo.

Musculi b. Muskels, mayssen, Spieren,
sunt vel (recti,
transversi,
obliqui, nous[?] schuyns-gaende.

de Maeghe legt meest nader den slincker zy toe, als men gemeenelick segt, waermede men de crop ontrent het gantse schildt steect.

Stomachus de crop van de maeghe.

Oesophagus de [illegible].

Os pubis 't ys-been.

Vasa spermatica, de saed-draegende vaaten.

Cuticula, q excloriatur, gelyck vluyt ex mollich duplex esse deprehenditur ex Vesicatoriis.

Uterus de Lyf-moeder.

Hipp: de dec: habitu. p. 22/25

τὸ σχολάζον καὶ ἄπρακτον, ζητέει ἐς κακίην καὶ ἀφέλκει. Otiosum nihilque agens ad malum affectat ac tendit.

Ledige menschen des duyvels oorkussen.

ἰητρὸς γὰρ φιλόσοφος, ἰσόθεος. p. 23. 29.

Medici diis plurimum concedunt. — 47.

Multi frustrantur in Oblatis assumendis, eo quod cum odio aut nausea, etc. acceperint. p. 25. 3. tum Culpam in Medicum conferunt.

Multi aegri ob commemoratam futurorum aut instantium praedictionem ad extremorum alterum (salutem aut mortem) detrusi sunt. p. 25. 10.

675.

Pomum odoratum in Pectore, et ad roborandum cerebrum ℞ XIII. 9. 231.

Decocta Hagioxyli. ibid:

xxvii° Januarij

Testes varijs tegumentis cinguntur, ut sunt 1. Scrotum, 2. Dartos, 3. Membrana erythroides, (quae Vaginae similis sit) in qua videntur striguli varij albidi, certis etiam membranulis inclusae, quas ἐπιδιδυμίδας nonnulli vocant, 4. Albuginea, quae alijs ἐπιδίδυμις vocatur

ab erythroides facile, a scroto difficulter separatur.

Vasa praeparantia, ut sunt utrimque arteria et vena, tandem coeuntia, ac unicum vas constituentia, quod quo propius ad testem accedit, eo majori carnosa fibrositate donatum est, quam carnositatem vocant musculos Cremasteres, in quorum fine testibus adstant Parastatae varicosis corpusculis similes (rhamp aders) in quibus nonnulli semen praeparari statuunt, tum Testes semen per Vasa deferentia communicant Prostatis, ad collum vesicae positis. unde per poros desudat in canalem Penis.

Wind- Waater- Vleesch-breuckes.

Hernia carnosa admodum difficilis curatu est, eo quod plerumque testis una exsecandus sit. et si non omnino dematur, facile recrudescat, sin nimium, cremasteres retracti multum negotij facessant

Varix — rhamp ader.

Glandulae — klierkies.

Nota quod in hoc subjecto plurimum pinguedinis ad pericardium, mediastinum, et costas conspicerets.

Ad hoc dederat inter Vasa Spermatica Semel Arteria sinistra, dextra vero Exoriebat ex emulgenti.

Sic tandem sex lectionibus absoluta Anatomia ventris inferioris, cum perfunctoria situs Cordis, diaphragmatis, et Pulmonum demonstratione. a XXI ad XXVII January.

Vng: Apostolor: efficax contra Vulnera et ulcera difficilia, et fistulas: consumit carnem mortuam, et consumptam restaurat, duram mollit et plagas sanat. Weck. Ant: 926.

Vng: ad Contracturas, Paracelsi, et Ol: ♃ ad hoc malum summo in pretio est. id: 941.

Vng: adstring: in inflammat: oculor: cum defluxione, ex Vng: Rosato et Tuthia. 947.

Aliud minus adstringens, ex Pulpa pomorum Aq: Euphrasiae Ros: Muc: S. Psyllij, et Tuthia. ibid:

Vng: ad Luem ♀ A. Balmetti. 953. &c.

Empl: Diasulph: Rul. 991. 992.

~~1000~~ 677.

Sparadrapon, seu Tela Emplastrata Heurnij.

Week. Ant: 1000.

Farina Fabarum succedaneum egregium Fabae antiq: Egregie commiscetur Empl: et Caplasm: adstring: exsiccant: et humiditatis sunt absumentibus. Veruntamen illam abstergendi vim, quam Antiquorum Farina fabarum habebat, non habet. RH. 820. b. Boonen-meel napwys op geswellen gelegd, doet de selve slinken, seer goet voor de swellende vrouwe borsten voor gebreken en swillingen der mannelicke leden: R. in RH. 829. a.

Aq: Fabarum Bitans in calculo et Catarrhu in pectus decidentis. Ibid.

Scammonium causare potest Ani procidentiam, quam belgae 4 Lanckevel, ofte sinckinge van Achterdarm, Aers-darm, off Lyftdarm vocant. RH. 641. a.

Lanckevel etiam dr. 1. Ileos, Darm-gicht, Crimpsel, ofte pyn inden buyck. (Evel. n. sig: dolor) 2. At jam dictum, Lanckevel der Lyfdarm. Procidentia ani. 3. Tenesmus, waen,, stoelganck.

Prunus Silvestris, ἀγριοκοκκυμηλέα, it den gaerden, sive Slehe-doorn vocant. Prunum ipsum Gr: ἀγριοκοκκύμηλον. B. Slech-en-doren.
de cuius succo. (Slechen-sap) q succedaneum egregium succi Acaciae, v. R. in RH. 1182. a. refrigerat. n. siccat, et adstringit.

Ilios, volvulus, Lanckwee, Lanckw. n. B. Ilia signif: eo q. reliquor: Intestinor: longissima sint. Eine Lancken-Suchtich: Iliosus. K.

Succus Acaciae, Slee-sap. procidentiam Ani, ac Uteri, curat, ooch de Roose, wild-vier, Jaghworm, loopende en roode oogh. cum Aq: Plantag: Haemorrhagias narium sistit. cum Tragacantho, Mommio, et Album; Cui instar Sacci Stomacho impositum vomitus sedat. cum Mello Rosato ulceratum os eorum curat, q. post linimenta in Lue ♀ nimium salivant.

R. in Aph. [illegible]

Oog.

Haemorrhoides. B. Aambeijen, Speen-aders.
{inwendighe,
{uitwendighe.

Cholera. B. Bor, ofte t Bor.

Niet goed in 't ooghe.
quaed in de mond.

Pompholyx .n. Tutia, seu Spodium, aeris et Cadmiae favilla, (Nil et Nihil officin dicta) ingreditur Collyria ad oculorum fluxiones.

Een ooghe mach niet verdraghen
niet is in de ooghen ghedaen.

Vesica, quasi Venstica, quod quasi inflata sit. Hinc B. de Blaese.

Penis, a pendendo, de roede, alii a Pennâ, quod huic similis sit, hinc B. de Schaft.

Tussilago di. Bechium, Farfara, Ungula Caballina.

Agaricus levis, Rhaberbarum ponderosum sit.
Agaricus licht, Rhabarber by 't gewicht.

Wedren-vleesch .i. Hamelenvleesch. Verrecina caro.
weder. n. seu Weder, Vervex di. K. 659.

M. Consil: p: 502. Ventriculum imbecillum, non ceratis Mastich: etc. nec pellibus lepor: sed pannos laneos duplicatos esse vult.

Cinnamom: et alia Calida non esse temere adhibenda. ib: 493.

(о.а.)
Лиф. 139, 190, ~~267~~, 207, 217
240, 241, 276, 287, 367
418, 432, 480, 477 485, 488
490, 493, 632, 641, 643,
651, 659, 660, 662, 689,
692

678а

6786

RISCH GENOOTSCHAP,

GEVESTIGD TE UTRECHT.

EESGEZELSCHAP.

den verzocht bij een te komen op Maandag

mber 1883, des namiddags te twee ure

~~bouw voor Kunsten en Wetenschappen, Mariapl~~

Secret

679. Een gequetst [illegible].

Obs: p. 5.

℞. Eycken-bladen in wyn gesoden, en opgelegt.

℞. [illegible] van [illegible].

℞. Ung: diapompho l: Gorden-salf

Gorden-salve, ℞. Axung: porci antiquiss: ℔ i.
Cerusae ℔ ß. Vitrioli albi ℥ j.
subtiliter pulverisata misceantur sine coctione.

Ventris Divisio secundum Anatom. et Pract:

~~Darme~~

cIↃ. IↃC. XXIX. Martij 2°.

Auspicatus D. W. Stratemus Anatomen subjecti muliebris.

Observata valvula ad finem Ileorum, reflexum non solum liquidor: sed et aëris e colo ad tenuia intestina impediens.

Luna vetus veteres, juvenes nova luna gubernat.

Tempore ingravidationis si menses fluant, non ex ipsa uteri capacitate, sed ex collo proveniunt.

Baermoeder,

Baere-water, de Kaer-veursten, naer-geboorte, Secundae, nullis etiam Naer-wees.

Male Lithotomi in mulieribus de Calculo explorant per anum, cum debeat fieri per vulvam, ?pudendum, quae loca etiam facile sanantur.

cIↃ. IↃC. XXIX. Martij XXVIII. synde saterdach voor den Palm-sondach.

Is te Montfoort een schrickelicken brandt ontstaen.

68.

Voor der Bandt ontrent het hart (in mulieres credo suffocationem hyster: labor:)

℞. Artemisiae:
Chamomil: ana q. v.
vini Rhenani q. s.
Coque,
sumatur ter quatervè de die haustus.

Om Was voort ventrem habens inflatum
(ut credo ab Ischysia.)

℞. Straminis fabar: fascic:
quem comburito op niewwe steenen,
cinerem tum collige ad usum,

Dosis, hujus Cineris P. j vel ij.
misce mit wit wijnder (rijnsche) wijn
subsidat per noctem, vinum per inclina-
tionem effundatur et ebibatur.

Collyrium. ℞. Succi Semprivi. q. s.
inde cortice ovi, bulliat
super cineres calidos, donec
vellus [illegible] innatet, quo
ablato servetur succus residuus
ad usum.

Capreoli vitis. ℣. vu. 28, seb. p: 329. a.

Een van neckersteüyn (cum pulvere ossium) ingesti quasi tumore colli laborabat

R. kervill aen eersten hant, kleine gesneden, voort het onder geven melck met craÿen van Weÿde gerooct tot dicke papkens.

Terebinthina in Vaina addere convenit. A. M. 20

Aquae Benedictae ℞, ⎫ descriptio apud
Croci Metallorum, ⎭ Vigiz: de Catarrho. 177.
Diasulphur. ibid: 174.
— Galeni. p: 175.

Terebinthina singularis ad omnes obstructiones. ibid: p: 155. E.12.

~~Ceratum stomachicum. P. VI. 1.~~

ad Vermes ℞. fellis bubuli,
Butyri, q.s. P. VI. 2.
eo umbilicus illinatur. C. 4. 5. 6.

℞. Aloes ʒß,
Coralli rubri gr: xx. (vel Sp:
Diamarg: frig: gr: V.)
cum Syr: Viol: (aut Aq: Scabios:)
fi. Pill: N° iij.

Nota etiam quod Rd. p: 80. ubi pulverem pro pueris praescribit, addere Cornu Cervi non ustum, sed solummodo limaturam, quod ustione vis ejus pereat.

Jan Strick quinquennis in tumore Colli

℞. kervel,
keesjes-bladeren (pappelen bladen) ana p. aeq.
roggen-brood
alst-bier
raepolije.

fi. pulticula.

683.

ad Impetiginem puerorum: (maxime faciem occupantem) Springend-vier.

℞. Cretam, pulverisetur, et cum Succo Sempervivi misceatur ad crassitiem linimenti, quo locus inungatur.

"Acetum etiam loco huius desiccandi sumi potest.

exsiccat Serpiginem, Phlyctaenas, (vulgo Ignem Volaticum) ℘. V. Ch: 10. sect. 4. et II. ch: 8.

In Tumore Colli a parte sinistra (simili strumiae carnosae) quo Johan Struick praedictus puer annorum: V. laborabat, sic M.r Jan van Enwyck progressus est, ut ut D.r Vander-Gall sectionem suaderet,

1.o Apponebat Emplastr: de Ranis cum ☿, illudque alternis diebus renovabat, interim intermediis diebus L. A. inungendo Balsamo

II.o Postquam animadvertit massam morbificam non dissipari, sed rupturam parare, cum linamento plano pulverem Praecipitati rubri applicabat superimposito Empl: de Ranis praedicto et circumcirca illito Balsamo.

praecipitatum non est excrescentias sine dolore etc absumit. ℞. 37. a.

684. Collyrium,

1. ℞. Aluminis parum (voor 2 duyt.)
Gariophyllor: N° VII.
macerentur in Aq: fluv: (Stroomwater)
pro Collyrio.

2. ℞. Witte Clamyn (~~Alb: Graec:~~) Vitriolum album.
maceretur, ut supra

In dolore Gutturis, ex lib: J: Modaei.

℞. Cespites Hollandi: N° IIII fi. Carbones ardentes, qui extinguantur in Aq: com.
qua gargariset continuo.

tot de harde? ... voor de Borst. ibid:

℞. Cerae albae,
Ol: Amygdal: amar:
Butyri majalis
Ung: Rosar: ana parum,
Croci ℈ij. M. linatur pectus.

Tacca-mahacca sola, vel cum Terebinth: sola in Odontalgia.
Pill: de Styrace ʒß, fi. pill: IIII.
sumat ij. — vel fi pill: VI.
Aq: Arthritica ℥ij vel IIII. voor de ...: ...

Dr Gessel: sibi ipsi ℞. Aq: Card: Bened:
Cichor:
Acetosae, ana ℔ß.

30

de dochter hadde hand in 't gewricht verrückt hebbende de geswollen synde, multis frustra tentatis, etiam Linimento ex Vng: Rosac: et Ol: Laurino secundum Prescriptionem Rustici fa= mosi Empirici.
tandem curata litu ex Ol: ad Casum ac postea imposito Emplastro Magistrali D. Gallj.

de hoc Eodem Emplastro conficiebat magna Em= plastra D. van Gall voor de Heer van Grüsteyn

---

Steden, Forten, en Sloten sedert den XXVII Octob: tot Januarium daeraenvolghende van H. H. Staten Volck sonder weynighe resistentie ingenomen

Gedurende de wensche XXVI
't huys ter Burch.
Swelm.
Omna.
rasti Haerd.
Blasbergh.

Ringhelbergh,	10. Angeroordt,	Ketwyck met de Brugghe
Isselburch,	Angermonde,	20. Sweerdt,
Duysburch,	Roeroordt,	Raet voorwaldt
Dinstlacken,	Holt,	Wipperveurden
5. Essen,	Hattinge	Lennep.
Stell,	15. Werden,	Weerden.
Berick	Solinghen,	25. Iiserlon.
't huys te Broeck	Elverveldt,	
– – – Aertsen	Rattinghe	

Achtervolgens nae d'overwinninghe van
Weesel, Amersfoort,
Eyndoven,
Shertogenbosch.
Fortressen op de Veluwe.

686.

Species pro Condiendis Cadaveribus,
ex Prescriptione D. G. Gallij.

℞. Summitat: Absinth: Miiij.
Arthemis: Salviæ,
Melissæ, Pulegij,
Majoranæ, Dictamni,
Calaminthæ, ana Mij.
Flor: Camomillæ, Meliloti,
Sambuci, Tanaceti,
Stoechados, ana Miß.
Rad: Ostrutij, Petasit:
Angelicæ, Helenij,
Calami Arom: ana ℥iß. (℥iß)
Sem: Cumini, Cardamomi majoris.
Coriandri, ana ℥j.
Granor: Juniperi,
Baccar: Lauri, ana ℥iß.
Mirrhæ, Mastic:
Olibani, Aloes, ana ℥vi.
Gariophyllor: ℥ß.
Incidantur et contundantur,

Card: Benedictus valet in Quotidiana. P. III. 24.

68. Praeparantia,

Bilem cum { attenuatione 18.
Bilem cum { incrassatione 20.

Pituitam. 23.

Melancholiam, { simpl: 28.
Melancholiam, { adustam.

Purgantia.

Lenientia.

Cholagoga. 39.
Phlegmagoga. 40.
Melanagoga. 38.
Hydragoga. 43.

Vomitoria. 45.
Diuretica. { 47.
Diuretica. { 49.
Sudorifica. 50.
Errhina. 51.
Sternutatoria. 51.
Apophlegmatisanta. 52.
Bechica. 53. 64. &c.

Corroborantia,

Cephalica.
Otica.
Ophthalmica.
Thoracica.
Cardiaca.
Hepatica.
Stomachica.
Splenica.
a. Nephritica. ~~Lithontriptica~~.
Cystica.
b. Hysterica.
Arthritica.

a. { Lithontriptica.

b. { Uterum expurgantia.
Menses { moventia.
sistentia.
Partum facilitantia.
Secundinas et foet: mortuum exturbantia.

Conceptum juvantia.

Lac et Semen { generantia.
minuentia.

Flatus discutientia.
Vulneraria interna.
Aperientia.
Adstringentia.
Attenuantia.
Incrassantia.

Lumbricos enecantia.
{ Anodyna.
Narcotica.
Hypnotica.

680. J. H. prax. 201. b. In Alvi tarditate, p. 202. b.

Opiata pro Puerperis. | Pro Biliosis.

℞. Elect: Lenitivi,
Mannae, ana ℥j.
Cassiae extract: ℥ß.
Diacathol: ℨij.
cum Syr: Rosar: laxat:
fi. Opiata.

℞ — —
— — ana ℥j.
Syr: Ros: sol: q. s.
fi. Opiata.

Dosis cochlear parvum, subinde ante pastum.

Passulata dulc ibid:

Dentifricium pro ijs dealbandis,

℞. Frustum panis siliginei injiciatur carboni candenti, donec ustione nigrum ac torridum redditum sit: tum pulverisetur, pro Pulvere dentes fricentur.

mr. Eymeder ad Sistend: Sang:
℞. Vitrioli albi pulv: parum.

ad Ambusta, ℞. Muccilag: S. Cydonior: cum Aq: Plantag: extract:

Rosen-salff ℞. Vng: Rosar: ℨvi.
Ol: Amygdal: dulc: ℨiij.
Cerae albae ℨiß.
Croci gr: xv.
Mo. fi. Vnguent: ℨij.

Modo.

De V. Capittelen wanneerse 100 gl. moeten betalen, sal opbrenghen.

Den Dom, — 30.
Oudemunster, — 25.
S. Pieter, — 14.
S. Marie, — 21.
S. Jan. — 10.

F 100.

Soo dat naerdemael in de Westindische Compagnie de selve op 40000 gl. gestelt waren, hebben daer toe gegeven,

Den Dom / 12000. — Duderbandt 10000 —
Oudemunster 10000 — S. Pieter /
S. Marie / — S. Jan /

In pedum oedemate, pro
ex praescriptione Empirici, (Marini)

℞. Ligni sancti ℔j.
Salsae parillae
Polypodij,
Glycyrrh: ana ℥ij.
Sem: Anisi,
Foeniculi, ana ℥ß.
Herb: Card: Bened:
Lupulor: ana Mj.

} voor 36 st. tot van Ingen

coockt het te samen in 4 ½ boll. regenwater.

pro pedum fotu et potu ordinario.

690. Cecilia van Gent uxor Joañis Garell, uxoris meae amita, Ex consil.° D.ⁱ Gesselij.

A.° 1629.
24. Maij. ℞. Card: Bened: M ß.
Sem: Anisi, faenic: ana ʒiß.
Fol: Senae mundat: ℥ß.
decoq.e in s. q. Aq: cal: ℥iiiß
col.a exp. adde El: diapr: lax: ʒij.
Scammon: sulfur: gr: ix.
m.e fi. haustus.

℞. Theriac: Andrum:
Reg: Nicol: ana ʒß.
Ol: Anisi gutt: v. m.e et fi.
Bolus inauratus.

Idem D.° Gessell.

℞. ~~Mercurij~~ sublimati ^opt: ℈ß.
Aq: Plantag: ℥iii.
coque ad ℥iiß, col.° adde
Mellis Ros: ℥iß . M.e

℞. Ligni Guaiaci ℔ j.
Corticis ejusdem ℥iiii. macerentur horis
24. ~~coque~~ in Aq: Cap: ℔ xii. ^coquendo ad ℔ viii.
~~deinde colet~~, de Colado
fi. Decoctum.

Idem voor D.° Lenniȝe.

℞. Empl: de Ranis cum Mercur: ℥ij.
de Mucilagin:
G: Tacamahac: in Ol: Papav: dissoluti
et colati ℥j. M.e

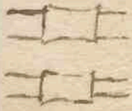

fi. Emplastra duo Extendatur in Corijs

Watterloos, Scordium in palustribus, prope fossas, floret tamen quae in montosis, cum flore carpitur, mense Julio et Augusto, (deobstruit, Thoracica, et Alexipharmic) Rel. 179. 180.

Scabiosa, in declivi agrorum et camporum, floret mense Augusto, (deobstruit, Thoracica, diuretica, Diaphoretica, et Alexicaca) Rel. 172.

Salvia agrestis (vulgo Apollinariana) Sphacelus, Theophr: Scordonia Cordi, prope sepes, Junio, Julio, Augusto. Vulneraria interna, diuretica, calculum et foetum mortuum educens. Id: 469.

Hypericon

692. Decoct. Majalo,

Rad: Cichor: — Herb: Cichor: Endivia, Acetosa, Fumaria, Card: Benedi: Lupuli, Borag: Buglossi, — Flor: iii. Cordial:

Sem: Frig: { majora, minora,

Decoct. Pectorale,

Rad: — Herb: Hyssopus, Melissa, Betonica, Scordium, Scabiosa, Botrys, Tussilago, Veronica, Capilli Ven: — Fr: Jujubae, Cassulae,

Lign: Glycyrrh:

Sem: — Flor:

Houdt u hooft en voeten warm,
Weedt sobbelyck uwen daem,
Wacht u mayt voor vette spijse,
Speelt niet te veel met kat en Lijse,
Pist dickewils als doet den hondt,
Soo sult gy lange blijven gesondt:
Houdt u achter-quartier open,
Soo hoeft g'om geen Doctor te lopen.

Mr. Jacob Naltorp hos pulveres semper paratos habet

Farina Hordei, Fenugr: Lini. Fabar:

Pulv: Rad: Altheae, Consol: major: Cucum: Asinini.

Fol: Altheae, Malvae, Violariae.

Pulv: Flor: Meliloti, Chamomel: Aneth:

698.

Erasmus Epla ad Joan: Botzemium Abstemium qua enumerat Operum suorum Catalogum A.o 1524.

Lusimus olim laudem ac vituperationem matrimonij, quae nunc pars est libelli de ratione Conscribendi Epistolas. Id fecimus in gratiam clarissi. Juvenis Guilielmi Montioy, quem tum in Rhetoricis instituebamus. Hunc cum rogassem ecquid placeret quod scripseram: ille festiviter, adeo placet, ut mihi plane persuadeas esse ducendam uxorem. Tum ego, suspende sententiam, donec legeris diversam partem. Istam, inquit, tibi habe, mihi prior placet. Is iam post tertiam uxorem caelebs est, fortasse ducturus quartam: adeo facile est perculisse plaustrum, quo sua sponte inclinatur.

A.o 1605 „ 10 Octobr: S. Victor. Donderdach.

VI. Sondach. XIII „ XX.

609. *Valerandus Varanius de Gestis Ioannae Virginis Francae egregiae bellatricis lib: III°*

Si quidquam interdum differt fortuna: futuram
Non ideo rem desperes; sua stat mora rebus.
(alle dings heeft syn tyt.)

Duytslandt,	Italien,	Asia,	Polen,
Neerlandt,	Spaengjen.	Europa,	Denmarcken,
	Vranckrijck.	Africa,	Moscovien,
	Britannien	America,	Sweden,
	Brabandt,		Tartarien,
	Gelderlandt,		Turckien,
	Hollandt,		Persien,
	Utrecht,		China,

695. Pro febricitante Judice Arcis C. Endt.

℞. Extracti Cathol:
Scammonij ana ʒß. fi. Pill: VII.
Sumat unam duasve pro libitu.

℞. Extracti Card: Bened:
Centaur: minor: ana ℈j. (ʒß.
Theriacæ ℈ij. fi. Bolus.

Linimentum pro Arthritide vaz m. [illegible] Eck.
[illegible] Lemberg.

℞. Aq: Hystericæ ℥ij. (℥iij.
Emp: Spir: Vini ℥iß.
Opij cum Aq: vitæ dissol: ʒß. (℈ij
Croci,
Styracis liq: ana ℈ij. M. (℈j (ʒß.
et agitentur probe.

Aquam Hystericam D. Gessell pro succedaneo habet Aq: vitæ Matthioli. — commodissimo autem cum Aq: Cinnam: [illegible]abitur.

Pill: Carpentarij. ℞. Aloes,
Scammonij ana ʒiß.
Colocynth: ʒj.
℞ dosis V. aut VII. cum mucilag: G: Tragacanth
Aq: Rosar: extracti. q. s.
Ex ʒj. Pill: XX. fi. Massa.

D. Milandt ℞. Sp: Diathob: cum Aloe ℈ij.
Scammonij gr: xliij.
fi. Pulvis.

~~Clava~~
~~[illegible]~~
~~[illegible] Boll~~

~~Rad. V. aspr: Enulae ℥ß.~~
~~Absinth: Centaur: Melissae ana ℥ij.~~
~~Anthyllis: Salv: Beton: ana ℥j.~~
~~Sem: Anisi, ℥ij Foenic: ana ℥ij.~~
~~Flor: Chamomill: Meliloti ana P. j.~~
~~Concisa [illegible] et contusa. ad.~~
Aq: Card. Melissae. Cichor: ℥iij.
Syr: de Cich: c. de suc: Cichor: ℥j. Limon: ℥ß.
Extr: Card: ℈ß. Croci. V. Bezoar: ʒj.
Aq: scabiosae, Card: Ben: ℥ij.
Ambros: Veron: R. consol: m. Bezar: ℥ij
[illegible] Am. Foen: ℥v. Polyp. [illegible]
~~[illegible]~~
Fl: Chamomill, Summit: Absinth: [illegible]

~~[illegible]~~
~~— an [illegible]~~
~~[illegible]~~

~~[illegible]~~
[illegible] - salt,
1a. Apr:
2o. Oct: 1627.

1 — 19. — 6.
2 — 6. — 12.
1 — 19 — 6.
2 — 6 — 12.
1 — 19 — 6.
~~1 — 4~~
~~12 — 12 —~~
11 — 1 — 10
13 — 16

[illegible]
Math: [illegible]
Rector Scholae
Campanarius
[illegible]

Dyck.

42 — 17 — 12
39 — 2 — 7
[illegible] — 17

[illegible]
23 — 12

Fumaria,
Tussilago,
Card: Bened:
Cichor:
Lupuli,
Absinth:

Scordium,
Scabiosa,
Botrys,

Hyssopus,
Melissa,
Betonica,

Coorn,
Aert Claesz.
Ophodie
Asch,
Driel,
Scheygelstege,
Tell,
Dirck Claesz
de Bruyn
Hutsche,
Wyck,
Daniel van Beeck
Staal
Craeyesse,
Stratis,
Boom,

A. Matthiol: III. 157.

Flor: ℞ Chamæpit: — Betonicæ
Stoechados, — Anthos, ā ℥i.
Turpethi ʒiß. Agarici ʒii.
Colocynthid: ʒiß.
Zinzib: Salis Fossil: ā gr: x.
Rhabarb: ʒiß.
Spicæ Indicæ gr: vii.
Pulv: Hieræ simpl: ℥ß.
Diagridii ʒi.
cum succo Chamæpityos fi. Massa.
ex ℈i fi. Catapotia ix.
Dosis ℈i. ad ingressum lecti,
Paralyticis medentur, Epilepticis & podagricis.

℞. Boracis, sabinæ ā ℈i.
Troch: de Myrrha ℈ii. M. fi. Pulv: